NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-09-10

PERIODICALS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 10, 2010 • Vol. CI Nr. 235 Kaina 75 c.

JAV Atstovų rūmai pritarė Baltijos šalims skirtai rezoliucijai

Rezoliucijoje JAV prezidentas raginamas ir toliau kurti artimus ir dvišaliu pasitikėjimu grįstus dvišalius santykius su Lietuva, Latvija ir Estija. **Delfi.lt** nuotr.

Washington, DC, gruodžio 8 d. (ELTA) – JAV Atstovų rūmai pritarė rezoliucijai, kurią teikė John Shimkus, sveikinančiai Baltijos šalis Lietuvą, Latviją ir Estiją 20-ųjų nepriklausomybės atkūrimo metinių proga.

Rezoliucijos tekste teigiama, kad JAV Atstovų rūmai sveikina Lietuvą, Latviją ir Estiją 20-ųjų nepriklausomybės metinių proga – prieš 20 metų minėtosios trys valstybės nustojo teisiškai priklausyti Sovietų Sąjungai. Rezoliucijoje JAV prezidentas raginamas ir toliau kurti artimus ir dvišaliu pasitikėjimu grįstus dvišalius santykius su Lietuva, Latvija ir Estija, kokiais Amerika džiaugėsi nuo pat minėtųjų trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimo prieš 20 metų. Rezoliucijoje primenama, kad trys Baltijos šalys buvo prievarta prijungtos prie Sovietų Sąjungos ir jos sudėtyje išbuvo nuo 1940 iki 1991 m.

Nukelta į 6 psl.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Seimas patvirtino 2011 metų biudžetą

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Seimas patvirtino kitų metų biudžetą, kuriuo tęsiama taupymo politika. Biudžete numatyta, kad bendras viešųjų finansų deficitas bus 5,8 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), vietoje 8,1 proc. BVP, planuojamo šiemet.

,,Sudarant kitų metų biudžetą buv padaryta, kad pajamos ir išlaidos labiausiai atitiktų padėtį ir užtikrintų proveržį išėjimui iš sunkios šalies finansinės padėties", – per diskusiją Seime sakė Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Kęstutis Glaveckas. Socialdemokratas Vytenis Andriukaitis aiškino, kad biudžetas neatitinka Konstitucijos reikalavimų – jame nenumatyta 1,2 mlrd. litų skola pensininkams, kuriems pažeidžiant Konstituciją buvo sumažintos pensijos. Socialinių reikalų ir darbo ministras Donatas Jankauskas pranešė, kad kitais metais socialinėms išlaidoms ir kompensacijoms numatyta beveik 770 mln. litų. Parlamentaras Andrius Šedžius abejojo, ar pavyks ,,ištraukti milijardą iš šešėlio", nes nenumatyta, kokiomis priemonėmis bus bandoma sutramdyti šešėlinę ekonomiką. ,,Tvarkietis" Valentinas Mazuronis abejojo, kad kitais metais dėl tokio biudžeto bus kam nors lengviau gyventi. ,,Pensininkams neatradome nė vieno cento pensijas grąžinti, tai Valdovų rūmams, premjero rezidencijai, įstaigų baldams numatyta milijonai", – piktinosi parlamentaras. Parlamentarai nepritarė nė vienam siūlymui papildomai numatyti lėšų įvairioms reikmėms – daugiausia socialinių įstaigų remontui. Seimas taip pat atmetė siūlymus neskirti lėšų Valdovų rūmų statybai ir premjero rezidencijos pertvarkai. **Nukelta į 6 psl.**

L. Veržbickas tapo visos Amerikos kroso čempionu

Edvardas Šulaitis

Lukas Veržbickas, Amerikoje labiau žinomas kaip Verzbicas, pelnė dar vieną svarbią pergalę. Šis jaunas sportininkas iš Sandburg gimnazijos, esančios Čikagos priemiestyje Orland Park, IL, jau du kartus tapęs Illinois valstijos didžiųjų gimnazijų kroso laimėtoju ir laikomas visos Amerikos jaunių bėgiku Nr. 1, „Nike'' lenktynėse (oficialus jų pavadinimas – „Nike Cross Nationals'') taip pat buvo nepralenkiamas.

Nepaisant, kad šiose varžybose dalyvavo visi geriausieji JAV gimnazijų bėgikai, jaunasis lietuvis (jam sausio mėnesį sukaks 18 metų) Portland, OR vykusio „Meadows Race Track'' bėgimo kelyje 5,000 m (3,1 mylių) nuotolį įveikė per 15 min. 59,2 sek., savo rimčiausią varžovą Edward Cheserek iš St. Benedict Prep (New Jersey) pralenkdamas 2,3 sekundėmis.

Šios lenktynės buvo tikrai įtemptos, nes bėgimas vyko esant blogoms sąlygoms. Dėl lietaus kai kuriose vietose buvo purvas, oro temperatūra siekė vos 40 laipsnių su vėjo gūsiais iki 30 mylių per val. **Nukelta į 2 psl.**

Dviratininkei G. Gaivenytei įteiktas Gedimino ordino Riterio kryžius

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė už Lietuvos vardo garsinimą ir nuopelnus sportui dviratininkei Gintarei Gaivenytei įteikė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių. 24-erių metų dviratininkė šių metų kovo mėnesį Danijoje vykusio pasaulio dviračių treko čempionato moterų komandų sprinto rungtyje kartu su Simona Krupeckaite iškovojo bronzos medalį. G. Gaivenytei valstybės apdovanojimas turėjo būti įteiktas spalio 1 dieną, minint Kūno kultūros ir sporto dieną, tačiau sportininkė tuo metu buvo treniruočių stovykloje užsienyje. S. Krupeckaitė pernai buvo apdovanota ordino ,,Už nuopelnus Lietuvai" Karininko kryžiumi. **ELTA** nuotr.

Šiame numeryje:

•Sportas. Futbolas. Lengvoji atletika. Pasaulio sporto naujienos (p. 1, 2, 8)
•Jaunimo politikoje nereikia? (p. 3, 9)
•R. Kriaučiūno skiltis (p. 3, 9)
•,,Kalnų erelių" viltis patekti į olimpines žaidynes – gyva (p. 4)
•Įkurta Floridos apygardos lietuvių krepšinio lyga (p. 5)
•,,Ambersail" dienoraštis (47) (p. 9)
•Šauliai paminėjo Lietuvos kariuomenės įsteigimą (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.59 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

JAV lietuviams ne naujiena išgirsti apie vaikams ar paaugliams skirtus konkursus, kuriuose prašoma, paprastai kokio nors svarbaus Lietuvai įvykio ar datos proga (pvz., Žalgirio mūšio 600-ųjų metų), ką nors nupiešti, parašyti ar sukurti. Taip vaikai skatinami kurti, išbandyti savo lietuvių kalbos jėgas. Bet štai Jungtinės Karalystės (JK) lietuviai sugalvojo visai ką kita. Ten buvo paskelbtas konkursas, skirtas ieškoti naujų pasiūlymų, kurie padėtų plėsti ekonominius ryšius tarp Lietuvos ir JK, skatinant Lietuvos eksportą, JK investicijas į Lietuvą, bei bendrų projektų, skatinančių Lietuvos ir JK mokslo ir verslo bendradarbiavimo rengimą, pasitelkiant JK ir Lietuvoje gyvenantį jaunimą. Konkursas ne tik įvyko, bet ir pavyko. Buvo atrinkti trys geriausi pasiūlymai, apdovanoti jų autoriai ir pažadėta, jog bus suteikta galimybė tuos pasiūlymus įgyvendinti.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $150.00.
Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA
(metams kasdiena, paskelbta) $250.00
JAV
Metams $150.00 • 1/2 metų $80.00 • 3 mėn. $57.00
Pirma klase: kasdien $340.00 • visos savaitės $240.00
Kanadoje (USD)
Metams $390.00 • 1/2 metų $210.00
• 3 mėn.$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams $615.00 • 1/2 metų $315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams $120.00 • 1/2 metų $66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
Metams $95.00 • 1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$48.00
Kanadoje (USD)
Metams $150.00 •1/2 metų $120.00
• 3 mėn.$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams$220.00 •1/2 metų$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams $70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SPORTO APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė ***Ed. Šulaitis***

PASIKEITĖ LFK ,,LITUANICOS'' VADOVYBĖ

LFK ,,Lituanicos" valdybos naujasis pirmininkas Virgilijus Marčinskas su buvusiu klubo iždininku Leonu Judraičiu (k.). **E. Šulaičio** nuotr.

Iš „Lituanicos" futbolo klubo pirmininko ir komandos trenerio pareigų pasitraukus sumaniam bei darbščiam sporto entuziastui Algiui Grochauskui, gruodžio 5 d. Pasaulio lietuvių centre (PLC) vykusiame šio klubo narių susirinkime buvo sudaryta nauja vadovybė.

Šio seniausio ir vienintelio Šiaurės Amerikoje lietuvių futbolo klubo vairas patikėtas Virgilijui (populiariai vadinamam Virgiu) Marčinskui, kuris ir anksčiau yra buvęs klubo vadovybėje bei žaidęs futbolą „Lituanicos" komandoje. Jo padėjėju bus ilgametis klubo pirmininkas, buvęs klubo futbolininkas Albertas Glavinskas. Iždininko pareigos atiteko Tautvilui Tarasovui.

Klubo vadovybėje dar yra Robertas Rupeika, Visata Rupeikienė, Algis Grochauskas, Algis Zamalaitis, Laimonas Bytautas ir Alfredas Bliskis. Į revizijos komisiją pakviesti Bronius Žukauskas, Romas Kartavičius ir Kęstas Rekašius. Komandos trenerio pareigas eis buvęs klubo futbolininkas Linas Jakovlevas, kuris šiame darbe turi nemažai patirties.

Artimiausiuose valdybos planuose – klubo muziejaus sutvarkymas. Tam jau skirta ir viena siena netoli sporto salės prie PLC. Ten bus iškabinta bei sudėta nemaža dalis per daugelį metų laimėtų taurių, taip paminint garbingą klubo 60-metį. Jau mažai likę gyvų tų žmonių, kurie steigė šį klubą, tačiau smagu, kad į „Lituanicos" gretas įsijungia nauji sporto entuziastai, tęsiantys klubo veiklą.

Tikėkimės, kad „Lituanica", švęsdama savo jubiliejų, atsigaus ir grįš į darbingą bei garbingą kelią, kuriuo ji ėjo ne vieną dešimtmetį. Tačiau norint tai pasiekti klubui reikia daugiau gerų žaidėjų, o ypač finansinės paramos. Aukas klubo veiklai pagyvinti galima siųsti klubo iždininkui Tautvilui Tarasovui, 431 Ashbury Court, Lemont, IL 60436.

Šiuo metu, kai užsidarė ne vienas iš senų kitų tautybių Čikagoje ir jos apylinkėse veikusių futbolo klubų, „Lituanicos" pasiryžimas toliau gyvuoti ir atstovauti lietuvių futbolui tarp kitataučių ir amerikiečių yra sveikintinas.

Nors dabar žiema ir klubo futbolininkai lauke negali sportuoti, jie rungtyniauja salėje tradicinėse ,,Lituanicos" pirmenybėse, vykstančiose Homer Glen, IL. Apie tai skaitykite kitame straipsnelyje.

Žiemos futbolo pirmenybės salėje

Kaip ir ankstesniais metais, taip pat ir šiemet, pasibaigus futbolo sezonui lauko aikštėse, „Lituanicos" klubas suruošė salės futbolo turnyrą, kuriame dalyvauja 4 komandos (pernai žaidė penkios). Rungtynės vyksta šeštadienių popietėmis „Megaplex" sporto salėje, esančioje Homer Glen.

Po dviejų ratų šiose pirmenybėse abu susitikimus laimėjo „Kauno" futbolo komanda, turinti 6 taškus ir 10:7 įvarčių santykį. Antroje vietoje su 3 taškais yra „Nevėžis" (3 tšk. 10:10 įv. sant.). Tiek pat taškų tik šiek tiek blogesnį (9:11) įvarčių santykį turi „Pokerio" klubas. Ketvirtoje vietoje matome „Vilniaus" komandą, kuri dar nėra sugriebusi nė vieno taško (10:12 įv. sant.).

Šiame turnyre dalyvaujančios komandos žais pagal dviejų ratų sistemą. Taigi tarpusavyje komandos varžysis du kartus. Pasibaigus pirmam etapui, komandos turės po dvejas pusfinalio rungtynes. O jų laimėtojai susitiks baigiamosiose rungtynėse, kurios bus žaidžiamos jau 2011 m. sausio 19 d.

Iki šiol du kartus tokio pobūdžio čempionatus yra laimėjusi „Vilniaus" komanda, o po vieną kartą „Kauno" ir „Panevėžio" (ji šiemet nežaidžia) komandos.

Lietuvos futbolo stadionas bus statomas Naujininkuose

Kadangi Lietuvos valdžia nerado pinigų užbaigti jau pradėto futbolo stadiono Šeškinės mikrorajone statybos (ten dar ir dabar praeivių akį liūdnai nuteikia jo griaučiai), Vilniaus vicemeras Gintautas Babravičius dabar prabilo, jog yra vilčių pastatyti kitą Lietuvos futbolo stadioną Naujininkų apylinkėje.

Teigiama, kad mintis Lietuvos sostinėje pastatyti kitą didelį stadioną kilo G. Babravičiui apžiūrėjus Gdynės mieste, Lenkijoje, baigiamą įrengti 15,000 vietų stadioną. Kaip sako vicemeras, jis Lietuvos vyriausybėje yra susilaukęs pritarimo tokio naujo stadiono statybai. Manoma, jog toks stadionas galėtų būti įrengtas iki 2013 metų.

Tačiau norint tai įgyvendinti dar tik bus kuriama darbo grupė, kuri turės surasti jo statybai konkrečią vietą (numatoma, jog jis galėtų būti Naujininkuose, Žirnių gatvėje). Darbo grupė turėtų surasti ir naujo stadiono finansavimo šaltinius.

Bet žinant apie stadiono statybas Šeškinėje, kyla abejonių, ar šį kartą galima tikėti dabartiniais gražiais norais.

Jaunasis Lukas tapo visos Amerikos kroso čempionu

Atkelta iš 1 psl.

Bėgimo pradžioje Lukas kiek atsiliko. „Buvau numatęs spurtą pradėti nuo 2 km ribos, – sakė jis, – tačiau vėliau persigalvojau ir tai padariau likus kilometrui iki kirsdamas pabaigos liniją.'' Nuo 4 km ribos Lukas šiek tiek atsiplėšė nuo bėgikų ir pirmavo jau iki pabaigos. „Bėgimą per purvą padėjo įveikti mano patirtis triatlone'', – teigė lietuvaitis, laimėjęs šias prestižines varžybas. Tai tik dar kartą įrodė, kad jis – geriausias bėgikas visoje Amerikoje, kur yra šimtai tūkstančių jo amžiaus šios sporto šakos kultivuotojų.

Kaip mums telefonu iš bėgimo vietos pranešė sportininko asmeninis treneris Romas Bartulis, Lukui po varžybų nugalėtojo apdovanojimą įteikė ir jį pasveikino pats „Nike'' bendrovės prezidentas.

Laukia bėgimas San Diego mieste

Pergalė Portland mieste, OR Lukui bus kaip paskata siekti pergalės ir antrame visos Amerikos mastu vyksiančiame „Foot Locker'' krose Sant Diego, CA. Panašiose varžybose lietuvaitis jau bėgo pernai ir nugalėjo. Tai vaikinui suteikė nemažai garbės ir padėjo įsitvirtinti tarp geriausiųjų visoje Amerikoje.

Jeigu Lukas taptų čempionu San Diego, jis būtų pirmasis bėgikas, šiais metais laimėjęs abi šias svarbias varžybas.

Žinant šio lengvaatlečio sugebėjimus ir užsispyrimą, tikimės, kad jam pavyks tai įgyvendinti. O lietuviai sporto mėgėjai Lukui, be abejo, linki sėkmės.

Malonu, kad Amerikoje turime bent vieną lietuvį, kuris vienoje iš sporto šakų yra Nr. 1.

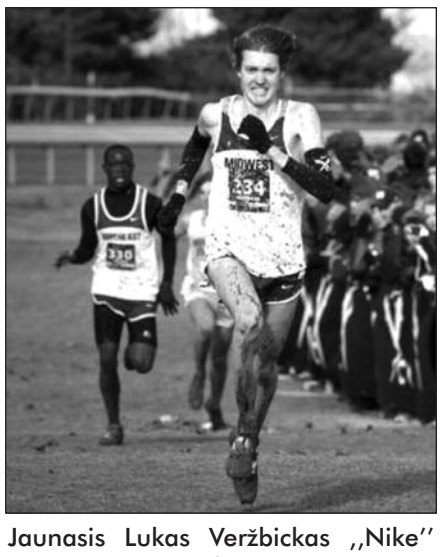

Jaunasis Lukas Veržbickas ,,Nike'' JAV gimnazistų kroso čempionate Portland, OR.

JAUNIMO POLITIKOJE NEREIKIA?

ŠARŪNAS GUSTAINIS

Lietuvoje artėjama prie bendro požiūrio, jog nedidelė valstybė savo sėkmę gali kurti tik remdamasi aukštųjų technologijų kuriama pridėtine verte. Tačiau technologijas kuria ne robotai, o žmonės, taigi kalbėdami apie naująją Lietuvos ekonomikos kryptį, visų pirma turime kalbėti apie socialines naujoves, kurios privalo tapti pagrindiniu tikslu ne tik privačioje, bet ir viešojoje srityje.

Požiūrio skirtumai versle ir viešojoje srityje

Neseniai vienas ministrų, pasakęs, jog „į valstybinį sektorių, kai alga yra 5 tūkst. litų, papuola arba bepročiai, arba vagys", susilaukė aršios kritikos. Jautriai, nors ir klaidingai, šiuos žodžius priėmė kiekvienas savo valstybei dirbantysis. Savo valstybei tarnaujantis jaučiuosi ir aš pats, tačiau su ministro žodžiais visiškai sutinku – neretai valstybės požiūris į savo dirbančiuosius, pirmiausia valstybinėse įmonėse, iki šiol yra ydingas, tačiau sėkmingai valstybės verslas gali veikti tik tada, kai jis bus toks pats veiksmingas, kaip ir privatusis. Kuo čia dėtas jaunimas? Ir dar politikoje?

Dėtas kaip tik tuo, jog lygiai toks pats požiūris mūsų valstybėje egzistuoja ne tik versle, tačiau ir viešajame administravime – žmogus, deja, ne visada yra vertybė, o tai matydamas ambicingas, išsilavinęs ir talentingas jaunimas keliauja ten, kur požiūris į jį yra kitoniškas, paremtas jo sugebėjimais.

Tikrą meškos paslaugą visam jaunimui padarė mandato netekęs Seimo narys Linas Karalius, kuris tiek Konstituciniame Teisme, tiek parlamente nuolat pabrėžė savo jauną amžių ir nepatyrimą. Tačiau neretai užmirštama, jog tas jaunu save vadinantis žmogus jau yra įkopęs į ketvirtą dešimtį, tiksliau jos pabaigą, ir šio jau nebe tokio ir jauno žmogaus klaidos neturėtų būti dangstomos tokiais primityviais pasiteisinimais. Yra nemažai talentingų jaunų žmonių, kurie gali prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir pasiekti puikių rezultatų, pavyzdžiui, JAV prezidentas John F. Kennedy buvo vos kiek vyresnis už Karalių, tačiau jo nuopelnai pasaulio stabilumui Šaltojo karo metais nedaug kam kelia abejonių.

(...) Taigi tol, kol jaunas žmogus vyresniųjų kolegų akyse bus tik niekinamai nepatyręs, maksimalistiškas jaunuolis, tol ėjimas į politiką bus siejamas su pažeminimu, arogancija ir nuolatiniu trukdymu dalykiškai tvarkyti reikalus, užuot nepaliaujamai aiškinus, jog „esu jaunas, bet ne kvailas".

Artimesnė politika ir dalyvavimo kliūtys

Natūralu, kad politinės partijos ir atskiri kandidatai, taupydami lėšas bei laiką, yra linkę nukreipti savo išteklius į tas rinkėjų grupes, kurios dalyvauja rinkimuose aktyviau. Kadangi jaunimas rinkimuose, kaip rodo rinkimų analizė, dalyvauja vangiai, politinio bendravimo prasme jaunimas lieka užribyje. Sukuriamas

(...) kol jaunas žmogus vyresniųjų kolegų akyse bus tik niekinamai nepatyręs, maksimalistiškas jaunuolis, tol ėjimas į politiką bus siejamas su pažeminimu, arogancija ir nuolatiniu trukdymu dalykiškai tvarkyti reikalus, užuot nepaliaujamai aiškinus, jog „esu jaunas, bet ne kvailas".

Toks perspektyvus jaunimas arba renkasi privatų darbą ir uždirba naudą „privatininkui", arba „balsuoja kojomis", vykdamas ten, kur talentingas žmogus išties vertinamas, tik jau ne žodžiais, o kasdieniais pasirinkimais. Toks perspektyvus jaunimas tikrai nebegrįš, nes susikūrę savęs vertą gyvenimą, skirtingai nei sienų gręžėjai ar pomidorų tręšėjai, dirbs svečios valstybės naudai – valdžios deklaracijų ir tėvynės ilgesio jau nebepakaks.

Pusamžiai politikai

Šios, dideliam mano, kaip rinkėjo, apgailestavimui, gana liūdnai pagarsėjusios Seimo kadencijos parlamentarų amžiaus vidurkis yra 49,5 metų, kai anksčiausiai parlamente tarnauti galima jau nuo 25. Čia susiduriame su amžinąja kiaušinio ir vištos dilema – ar rinkėjai bijosi jaunų politikų, nuogąstauja dėl jų patirties stokos, ar jaunimas, matydamas tokias politines aplinkybes, kokiose šiandien gyvename, nenori turėti nieko bendra su šiandienine politika? ydingas ratas – politika, kuri nėra nukreipta į jauną žmogų, jo ateitį, bet į įtakingiausių visuomenės grupių problemas, lemia didesnį jaunimo nusivylimą politika, jaunimas tampa kone paribio grupe. Kartu su menku jaunimo, ir visuomenės apskritai, pilietiškumu atsiduriame aklavietėje.

Esama ir kitos problemos – dirbtinių kliūčių jaunimo dalyvavimui politikoje egzistavimas. Šias kliūtis lemia dvejopos priežastys – vidinė partijų struktūra ir rinkėjų nuostatos. Viena vertus, vidinė politinių partijų demokratija lemia tai, jog perspektyviam jaunimui patekti į partijų rinkimų sąrašų viršų yra beveik neįmanoma, kadangi visuomet keliamas patirties ir nuopelnų reikalavimas, užuot siekus atpažinti jaunus talentus bei vertinant žmogaus galimybes užimti pareigas, o ne per ilgus metus sukauptą patirtį, kuri gali būti labai įvairi.

Be to, kandidatus įvertina menkai partijos veikloje dalyvaujantys partiečiai, kurie yra linkę rinktis girdėtą pavardę, o ne sugebėjimą dirbti.

Nukelta į 9 psl.

Neišspausdinti laiškai kartais būna įdomesni

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Internetiniame ,,Drauge" yra ,,susandėliuota" 2008, 2009 ir 2010 metų skaitytojų laiškai. Prabėgomis užmečiau akį į juos ir bandžiau suskaičiuoti, kiek jų buvo. Pirmuoju skaičiavimu – jo nebepakartojau – 2008 m. buvo atspausdinta 250 laiškų, 2009 metais – 251 laiškas, o 2010 m. iki gruodžio 4 d. – maždaug 220 laiškų. Išeina maždaug po vieną laišką kiekvienai ,,Draugo" laidai, nes per metus sulaukiame 250 numerių. Taip pat įdomu, kad laiškų skaičius gana pastovus, nors prenumeratorių skaičius pamažu mažėja. Peršasi išvada, kad laiškų rašytojai ilgiau lieka ,,Draugo" skaitytojais. Tie, kurie nerašote, pasitarkite su savo gydytojais.

Su skaitytojais noriu pasidalyti keletu laiškų, kurie buvo pasiųsti ne vyriausiai redaktorei, bet man. Jie visi buvo gauti per keletą paskutinių savaičių. Neturėdamas autorių sutikimo, nei jų pavardžių, nei gyvenamosios vietovės neminėsiu. Taip pat išleidau tas vietas, kurios gali išduoti autorės ar autoriaus tapatybę. Tad skaitykime ne kas rašo, bet ką rašo. Laiškų citatas pateikiu chronologine gavimo tvarka.

,,Labai gaila, kad prenumeratorių nedaugėja, o su kiekviena mirtimi 'miršta' ir 'Draugas'... Dipukų antroji generacija prarasta. Jei kuris skaito, tai tik maža išimtis. Dažniausiai tėvai užprenumeruoja šeštadienio laidą. Yra 'Drauge' 'Lietuviukai' (,,Draugo lietuviukai" – Red.) kiekvieną savaitę, bet neskaito nei mokytojai, nei vaikų tėvai. Kai atvyksta į Čikagą iš Lietuvos valdžios atstovai (Užsienio reikalų ministras ir pan.), nuvyksta į kurią nors lituanistinę mokyklą ir džiaugiasi, kad yra lietuvybės ateitis. Bet lietuvybės ateitis ir baigiasi už mokyklos sienų. Kiek kartų praėjo pro tas mokyklas, o kur subrendęs lietuviškas jaunimas? Jų niekur nėra. Nėra renginiuose. Tik baltagalviai."

Kitame laiške minimas ką tik įvykęs Draugo fondo metinis suvažiavimas. ,,Šįmet susirinkime nebuvo jokių kibirkščių, o draugiškos diskusijos susidėjo iš kelių taiklių pasisakymų, kad reikia geriau daryti 'Draugo' 'marketingą', nes žmonės apie 'Draugą' žino ir jį ignoruoja, arba visiškai nėra apie jį girdėję. Kažkas nusistebėjo, kad daug 'žymių' veikėjų 'Draugo' neprenumeruoja. Vienu žodžiu, jokių diskusijų apie Fondo veiklą – viskas tik apie patį 'Draugą'."

Kitas skaitytojas sureagavo į mano straipsnį su patarimais visuomeninės veiklos naujokams. ,,Man didelį įspūdį, naudą ir praktiškumą davė ateitininkų veiklos kursai bei konferencijos Vokietijoje ir skautų vadovų kursai bei vadovų suvažiavimai Vokietijoje ir JAV. Mokiausi iš vyresniųjų žmonių, kurie man buvo autoritetai, kaip Stasys Barzdukas, Bronius Kviklys, Vytautas Vygantas, kun. Pranas Garšva, Eugenijus Vilkas, Gabrielius Žemkalnis ir t. t. Dažnai į mūsų visuomeninį gyvenimą ateina arba atsitiktinai patenka žmonės be jokio supratimo, kaip elgtis organizacijoje, susirinkimuose, kaip juos vesti, etc. Todėl kai kurių organizacijų gyvenime yra visokiausių problemų. Gerai, kad tokiomis temomis rašai. Kai kurie skaitytojai matys 'pamokslavimą', nes 'jie viską žino'."

Lietuvių kalbos reikalai yra tarsi nesibaigianti simfonija. ,,Ačiū Jums už vedamąjį XI/20 apie kalbą. Nieko nepadarysi – toks jau gyvenimas. Bet gerai, kad rašote. Gal kas (?) paklausys? Dabar iš kitos operos: Jūs kažkur sumaišėte prof. dr. Joną Grinių su dr. Juozu Girnium. Dažnai tai pasitaiko, dažnai sumaišoma."

,,Mielai rikiuojuosi į tų eiles, kurie 'Kryžius' laiko lietuvių literatūros šedevru. Juose nesutikčiau tik su keliomis Ramono mizanscenomis, pvz., Suvalkijos ūkininko jau labai ištaikingų valgių ir romano pabaiga – dviejų veikėjų nukryžiavimu. Nežiūrint to, kad 1942 metų vasarą dalyvavau Budavonės iškilmėse, kuriose buvo minėti trys 1941-ųjų bolševikų bėgimo metu nukankinti Vilkaviškio vyskupijos kunigai, nukryžiavimo epizodas įtikimiau galėjo būti kitoks."

Vietos šioje skiltyje turiu dar dviejų laiškų ištraukoms. ,,Tavo straipsnis, atsiliepiantis į Zenono Rekašiaus pasisakymus, priminė man 'studentiškas dienas'. Čikagos Lietuvių auditorijoje ir kitose salėse sėdėdavo dvi grupės, aiškai pasidalijusios. Vienoje pusėje 'ateitininkai'. Kitoje pusėje 'nepriklausantieji'... Abi grupės turėjo savo 'fanatikus'. Kas garsiau kalbėdavo, į tą būdavo atkreiptas dėmesys. Dauguma nežinojo ir nesvarbu jiems buvo, kas vyksta ir apie ką ginčai eina. Sakydavai kaimynui, kada reikėjo balsuoti: žiūrėk, kaip balsuoja sėdintys pirmose eilėse ir į 'fanatikus'. Kai jie pakelia ranką, tai už sekundės pakyla pusė kitų rankų, o su dar puse sekundės pakildavo visos kitos... Panašiai skambėjo ZR ir tavo straipsniai. Abu neklydote, neklystate ir dar po šiai dienai ginate savo pusės salę. Zenius neišreiškė jokios 'santariečių' puikybės ir nenuvertino kitų. 'Veidas į Lietuvą' gal ir buvo santariečių šūkis ar iššūkis. Jie vis dėlto gavo daugiausia pylos iš 'vyresniųjų lietuvių politikų'... Nesu ir nebuvau santariečiu, bet visuomet juos užjaučiau ir pritariau. Buvo ką skaityti 'Akiračiuose'. Juose santariečiai ir turėjo savo reklamą. 'Drauge' netekdavo skaityti, o gal neskaitydavau, ką rašydavo ateitininkai... Skautai iš viso nesikišdavo, nei 'Mūsų Vytis', nei skautiškoje spaudoje ar skyreliuose. Bravo visai ateitininkijai, kuri padėjo Lietuvai išlaikyti patriotizmą ir t. Romai, rašyk toliau. Naudok savo ekspertizę ir nebijok kitų užgauti."

Nukelta į 9 psl.

,,Kalnų erelių" viltis patekti į žiemos olimpines varžybas – gyva

DALIA CIDZIKAITĖ

,,Mūsų tikslas yra patekti į ateinančias Žiemos olimpines žaidynes", – 2006 metais ,,Lithuania Today" sakė Jennifer (Jenn) Virskus, viena iš Vilniaus kalnų slidinėjimo klubo „Kalnų ereliai" įkūrėjų ir klubo vyr. trenerė. Nors šiais metais Vancouver įvykusiose žiemos olimpinėse žaidynėse kalnų slidinėjimo rungtyse lietuvių vardų nesimatė, užsibrėžtas Amerikos lietuvės ir jos kolegų tikslas, nors ir atsidėjo ketveriems metams į ateitį, išlieka. Prieš keletą savaičių Lietuvos žurnalisto kalbintas ,,Kalnų erelių" treneris Miroslavas Urbonavičius teigė, jog dabar žiūrima į 2014 metais Sočyje įvyksiančias olimpines žaidynes.

2004–2005 metais kartu su Lietuvos slidinėjimo federacija įkurto ,,Kalnų erelių" slidinėjimo klubo veiklos tikslas – mokyti vaikus (klube treniruojasi net ir keturmečiai) ir paauglius kalnų slidinėjimo meno pagrindų, plėtoti bei garsinti šią sporto šaką Lietuvoje. Yra sudarytos trys grupės: pažengusiųjų (sportinė), pradedančiųjų (sportinė) ir ,,Išmok slidinėti". Žiemą darbo dienomis jaunieji slidininkai treniruojasi slalomui tinkančiame Liepkalnio kelyje Vilniuje, o savaitgaliais važiuoja į Ignaliną ir Latviją. Keletą kartų per metus vyksta slidinėti į Čekiją, Slovakiją arba į Alpes.

JAV lietuvė Jenn Virskus – ,,Kalnų erelių" programų direktorė, vyr. trenerė, jau 12 metų dirbanti slidinėjimo mokytoja.

Šiuo metu jaunuosius ,,Kalnų erelius" treniruoja keturi patyrę mokytojai, tarp jų ir – JAV lietuvė Jenn Virskus, programų direktorė, vyr. trenerė, jau 12 metų dirbanti slidinėjimo mokytoja. Ji dirbo ,,Ruapehu Sport" komandoje Naujojoje Zelandijoje, Keystone, Vail ir Aspen slidinėjimo mokyklose; du sezonus treniravo ,,Eldora Mountain Ski Club", vieną sezoną – ,,Aspen Valley Ski Club" Colorado valstijoje, JAV. 2001–2003 m. Jenn buvo ,,Running River Ski Club" kalnų slidinėjimo programų direktorė. Ji yra Lietuvos kalnų slidinėjimo nugalėtoja: 2003 m. (GS, SL), 2005 m. (GS) ir 2006 m. (GS).

Jenn ,,Kalnų erelių" klube dirba nuo pat jo įkūrimo 2005 metais. Ir nors šią žiemą ji negali drauge su savo auklėtiniais pasidžiaugti jų laimėjimais – ji žiemą leidžia Aspen – mokytoja atidžiai seka jų dalyvavimą rungtynėse ir pergales, kurių šiais metais tikrai nemažai. Kaip pranešė Jenn, net septyni jauni Lietuvos kalnų slidininkai iš ,,Kalnų erelių" klubo lapkričio pabaigoje dalyvavo Europos slidinėjimo federacijos (ESF) stovykloje Kaprune, Austrijoje. Čia lietuviai pasirodė ypač sėkmingai – susižėrė daugiausia apdovanojimų. Moterų ir merginų varžybose Vilniaus klubo atstovės išvis neturėjo varžovių, o vyrų lenktynėse ,,Kalnų erelius" aplenkė tik patyrę veteranai.

Roges ruošk vasarą – sakydavo mūsų senoliai. Atrodo, jog šiuo patarimu seka ir ,,Kalnų ereliai". Jų tinklalapyje rašoma, kad slidininkas ruošiasi ir vasarą. Ir dar priduriama: ,,Visi pasaulio taurės slidininkai yra nuostabūs slidininkai, bet tie, kurie laimi, yra stipriausi ir šalia slidinėjimo. Slidinėjimas reikalauja jėgos, pusiausvyros, judrumo, galios ir ištvermės." Be to, vasaros treniruotės ne tik padeda laimėti lenktynes, bet ir padeda išvengti susižalojimų.

Todėl žiemos sezonui 4–17 metų amžiaus grupės vaikai ruošiasi tiek pavasarį, tiek vasarą – lanko įvairius užsiėmimus ir sporto stovyklas. Rugsėjo mėnesį komanda dalyvauja Vilniaus mažajame maratone. Rudenį vaikų laukia įtemptos treniruotės. Koordinacijai lavinti jie lanko karatė užsiėmimus, o jėgai, ištvermei ir dėmesio sutelkimui tobulinti – treniruotes salėje. Spalio mėnesį vaikai turi galimybę savo jėgas išmėginti žiemos stovykloje Austrijoje.

Net septyni jauni Lietuvos kalnų slidininkai iš ,,Kalnų erelių" klubo lapkričio pabaigoje dalyvavo Europos slidinėjimo federacijos (ESF) stovykloje Schladming, Austrijoje. Iš k.: Ieva Urbonavičiūtė, Kasparas Pajarskas, Ieva Januškevičiūtė, Laura Pamerneckytė, Aivaras Tumas, Marcelė Kuliešiūtė ir Karolis Janulionis.

Stovyklose kalnų slidininkai ne tik slidinėja, bet ir dirba fizinio pasirengimo pratybose, žiūri ir aiškinasi vaizdo įrašus. Laiko tenka skirti ir mokslams, nes ,,Kalnų erelių" taisyklėse aiškiai parašyta: ,,Pažymiai mokykloje negali būti mažesni nei 7 ir didesnė dalis dalykų turi būti įvertinta 8 ir didesniais pažymiais."

Žinia, jog slidinėjimas yra gana brangus sportas, reikalaujantis nemažai lėšų ir laiko. Klubui reikia įvairios įrangos, o pasibaigus įprastam 10 savaičių sezonui Lietuvoje – pinigų papildomoms treniruotėms ir varžyboms Latvijoje, Austrijoje, Italijoje bei Čekijoje. ,,Kalnų erelių" vadovai tiki, jog geriausia parama jų programai vykdyti būtų asmeninės kalnų slidinėjimu besidominčių ir vienminčių žmonių piniginės aukos.

Klubas taip pat bando rinkti lėšas parduodamas ,,Kalnų erelių" marškinėlius. Jenn sakė, jog šią vasarą už surinktus pinigus už parduotus marškinėlius klubas galėjo nusipirkti vaizdo kamerą, o metais anksčiau – radijo imtuvus ir vašką slidėms. Norintys paremti ,,Kalnų erelius" ar įsigyti jų marškinėlius, tai gali padaryti apsilankę svetainėje adresu: www.kalnuereliai.com arba parašę Jenn (jennvirskus@yahoo.com). Marškinėlių kaina – 50 dol., įskaitant ir persiuntimą. Perkant antrus marškinėlius, mokėsite tik 35 dol. Šiuo metu galima įsigyti M, L, XL dydžių ilgomis ir trumpomis rankovėmis marškinėlius. Jei norite išsamesnės informacijos apie galimybę tapti rėmėju, jei turite klausimų, rašykite programų vadovei Jenn Virskus anksčiau nurodytu el. adresu.

Iš Austrijos į Lietuvą grįžę jaunieji kalnų slidininkai gimtinėje neužsibus – gruodžio viduryje jų dar laukia Tarptautinės slidinėjimo federacijos stovykla Vokietijos kalnų kurorte Garmisch-Partenkirchen. Tad iki Sočio olimpinių rungtynių 2014 metais apie ,,Kalnų erelius" dar tikrai išgirsime. To tikisi ir Jenn, kuri šią žiemą leisdama Aspen, bando ieškoti klubui lėšų, kalnų slidinėjimo stipendijų lietuviukams, kad šie galėtų studijuoti JAV aukštosiose mokyklose ir, kaip ji rašo laiške, ,,tiesiog palaikyti mūsų svajonę dalyvauti Sočio mieste 2014 metų žiemos olimpinėse varžybose".

Remtasi **www.sportas.info** ir **www.kalnuereliai.com**

Iš k.: Kasparas Pajarskas, treneris iš Austrijos, kitos šalies komandos slidininkas, Marcelė Kuliešiūtė, Ieva Urbonavičiūtė, Laura Pamerneckytė ir Ieva Januškevičiūtė.

Klubas taip pat bando rinkti lėšas parduodamas ,,Kalnų erelių" marškinėlius.

PALM BEACH, FLORIDA

Po varžybų – akimirka iš praeityje žaistų rungtynių Florida valstijoje.

Įkurta Floridos lietuvių apygardos lietuvių krepšinio lyga

REGINA GREIČIUVIENĖ
Palm Beach LB valdybos vicepirmininkė

Palm Beach krepšinio komanda ,,Stumbras" atšventė savo dvejų metų gimtadienį.

Spalio pabaigoje Lietuvos Respublikos Palm Beach garbės konsulato patalpose susirinko daug gražaus jaunimo atšvęsti Palm Beach lietuvių krepšinio komandos ,,Stumbras'' dvejų metų gyvavimo gimtadienį. Gal tai ir nedidelis amžiumi gimtadienis vieno asmens gyvenime, tačiau jis vienijo net 12-kos krepšininkų ir jų antrųjų pusių bei atžalų būrį. Jau dvejus metus kiekvieną savaitę renkasi vyrai po sunkios darbo dienos į treniruotes. Ir kaskart dalyvauja rengiamose krepšinio turnyrų varžybose. Aukojamas laikas, skiriamos lėšos ne tik treniruotėms, bet ir varžyboms. Žaidėjus rungtynių metu palaiko artimieji ir draugai. O retsykiais, visi su šeimomis renkasi ir į bendras šventes. Vyksta ir į varžybas, kurios rengiamos įvairiuose Florida miestuose. Smagu, kad neblėsta energija šiai sporto šakai, ir susikūręs komandos narių branduolys toks tvirtas.

O tądien didelio krepšinio entuziasto, Florida apygardos, taip pat ir Palm Beach Lietuvių Bendruomenės valdybos nario, atsakingo už sportą Arvydo Bubulio pastangų dėka visi krepšininkai jautėsi atsidūrę tikroje šventėje: visi buvo pasitikti su vynu, o krepšininkai dar apdovanoti ir simboliniais švilpukais su krepšinio kamuoliukais. Skaniai kvepėjo rūkyta užkanda su lietuviškai paruoštomis mišrainėmis. Įspūdingas buvo ir tortas su krepšinio kamuoliu ir 12-kos krepšininkų veidukais.

Oficialioje dalyje pirmiausiai visi į šventę susirinkusieji buvo pasveikinti, ne tik ,,kaltininkai'', bet ir svečiai iš Miami ir Orlando. Beje, buvo pakviesti ir Palm Beach apylinkės valdybos nariai.

Šios komandos žaidėjas Lukas Varnavičius trumpai ir įdomiai papasakojo, kaip atsirado komandos pavadinimas. Komandos treneriai Kęstutis Puodžiukaitis ir Rytis Poškus ta proga linkėjo komandai sėkmingų varžybų, priminė, jog lietuviai visuomet turėtų būtų vieningi per krepšinį, o įkurta naujoji Florida Lietuvių krepšinio lygos (FLKL) taurė pirmiausia atitektų būtent ,,Stumbro'' komandai.

O vėliau Florida apygardos valdybos vicepirmininkė, Palm Beach apylinkės valdybos narė jaunimo reikalams Jolita Dromantaitė sumaniai pristatė po keletą kiekvieno krepšininko nuotraukų ekrane (sumanymą padėjo įgyvendinti žaidėjų žmonos ir draugės). Patiems krepšininkams tai buvo staigmena. Nuotraukos keitė viena kitą, kur tie patys krepšininkai buvo dar visai maži, ir sunku buvo atspėti, kuris yra kuris: Antanas, Deivis, Arvydas, Vytas, Rytis, Erikas, Edvinas, Kęstas, Robertas... Ir pabaigoje – komandos žaidėjų gražiomis uniformomis nuotrauka. Jolita išvardijo ,,Stumbro'' komandos pasiekimus per tuos dvejus metus. Gražiai su kūrybiškomis dovanomis stumbriečius pasveikino Miami krepšinio komandos atstovai, taip pat ir svečiai iš Orlando.

Bubulis paskelbė apie naujai įkurtą Florida Lietuvių komandos lygą, išvardijo visus į ją įeinančius 5-kių komandų atstovus – organizacinio komiteto narius iš Miami, Orlando, Palm Coast, West Palm Beach ir St. Petersburg. Dalyvavusieji renginyje lygos atstovai buvo garbingai pristatyti. Šie žmonės spręs FLKL organizacinius klausimus, nustatys taisykles, numatys varžybų vietą, o įkurta lygos taurė bus pereinamoji.

Pasidžiaugta ir skirta pirmąja 500 dol. parama šios lygos įkūrimui iš JAV LB.

Šia proga Palm Beach LB valdyba skyrė 200 dol. ,,Stumbro'' krepšininkams, o LR garbės konsulas St. Balzekas, jaunesnysis perdavė sveikinimus iš Čikagos visiems sportininkams. Šventė vyko nuotaikingai. Pabaigoje visi ,,Stumbro" komandos žaidėjai kartu su savo antrosiomis pusėmis bei atžalomis įsiamžino bendroje nuotraukoje.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

MARGUTIS II

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU **www.wcev1450.com**

Pasaulio lietuviai jau švenčia Kalėdas

Gruodžio 5 d. Sofijoje (Bulgarijoje) įvyko tradicinė Tarptautinio moterų klubo rengiama labdaros Kalėdų mugė. Lietuva šioje mugėje dalyvavo antrą kartą. **URM** nuotr.

Vilnius, gruodžio 9 d. (URM) – Lietuvos ambasados Egipte ir Moldovoje gruodžio 4 d. dalyvavo kalėdinėse labdaros mugėse, kalėdinis džiazas tą pačią dieną skambėjo Lietuvos ambasadoje Norvegijoje surengtoje vakaronėje. Lietuvos atstovė Šveicarijoje pasveikino lietuvių Advento šventės dalyvius.

Tradicinėje Europos šalių kalėdinėje labdaros mugėje Kaire Lietuvos ambasados darbuotojai ir aktyviausi Egipto Lietuvių Bendruomenės nariai dalyvavo pirmą kartą. Lietuvos ambasados stende mugės lankytojai galėjo įsigyti lietuviškų maisto produktų ir gėrimų. Didelio populiarumo sulaukė pirmą kartą Egipte pristatyti lietuviškų ornamentų pagrindu sukurti mediniai suvenyrai, labai tinkantys Kalėdų eglėms puošti. Šventiniame renginyje dalyvavo daugiau kaip 30 Kaire įsikūrusių Europos diplomatinių atstovybių.

Be Lietuvos ambasados Moldovoje kasmetinėje kalėdinėje mugėje Kišiniove dalyvavo dar 20 diplomatinių atstovybių, taip pat tarptautinės ir vietos nevyriausybinės organizacijos. Mugės metu svečiai galėjo paragauti tradicinių lietuviškų kalėdinių patiekalų bei gėrimų, įsigyti lietuviškų kalėdinių papuošalų. Mugėse Kaire ir Kišiniove surinktos lėšos bus skirtos įvairių labdaros organizacijų projektams.

Kalėdinėje vakaronėje, kurią surengė Lietuvos ambasada Osle ir Norvegijos lietuvių bendrija, koncertavo žinomi Lietuvos džiazo atlikėjai Neda Malūnavičiutė, Artūras Anusauskas ir Vytautas Labutis. Renginyje dalyvavo daugiau kaip 300 svečių. Su artėjančiomis šventėmis pasveikino Lietuvos ambasadorius Osle Andrius Namavičius ir Norvegijos lietuvių bendrijos valdybos pirmininkas Dalius Bansevičius.

Lietuvos ambasados Šveicarijoje laikinoji reikalų patikėtinė Virginija Umbrasienė gruodžio 4 d. pasveikino tradicinės Šveicarijos lietuvių Advento šventės dalyvius. Gausiai susirinkusius vaikus ir tėvelius nudžiugino Kalėdų Senelis ir Ciuriche gyvenančių Eglės ir Jono Voroneckų bei Ciuricho lituanistinės mokyklėlės vadovės Dalios Kasmačiauskienės atliekamos kalėdinės melodijos. Susirinkusios mišrios šeimos darniai perpynė lietuviškas tradicijas su gražiausia šveicariška Advento tradicija – žvakių liejimu.

Lietuvoje nustatytas pirmasis vadinamojo kiaulių gripo atvejis

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Lietuvoje nustatytas pirmasis šį sezoną pandeminio, vadinamojo kiaulių, gripo atvejis. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) laboratorija A(H1N1)v atvejį užregistravo praėjusią savaitę, sakė centro atstovė Greta Gargasienė. Anot centro atstovės, tokie atvejai, kai nustatomas pernai pandemiją sukėlęs gripo virusas, neturėtų stebinti. G. Gargasienė atkreipia dėmesį, jos dėl pandeminio gripo tiriami ne visi susirgusieji. Jie gali tirtis savo noru, tyrimo gali imtis ligoninės, o epidemiologinę priežiūrą atliekantys gydytojai paprastai tiria pasirinkdami po vieną atvejį iš dešimties.

Pirmasis pandeminio gripo atvejis praėjusią savaitę nustatytas ir Estijoje, pranešė šios šalies Sveikatos departamentas. Nuo šios gripo atmainos pernai gripo sezono metu Lietuvoje mirė per 20 žmonių. Tačiau medikai ir valdžios atstovai tikina, jog ir nuo įprasto gripo miršta panašus skaičius gyventojų. Pastaruoju metu sergamumas gripu ir ūmiomis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis Lietuvoje auga. Lapkričio 29–gruodžio 5 dienomis gripu ir ŪVKTI susirgo 50,8 iš 10,000 gyventojų.

JAV Atstovų rūmai pritarė Baltijos šalims skirtai rezoliucijai

Atkelta iš 1 psl.

Dokumente pažymima, kad JAV niekada nepripažino prievartinės Baltijos šalių inkorporacijos į Sovietų Sąjungos sudėtį. Rezoliucijoje taip pat primenama, jog laikotarpiu nuo 1940 iki 1991 m. tūkstančiai lietuvių, latvių ir estų Sovietų valdžios buvo nužudyti, įkalinti arba ištremti, tačiau sovietų pastangos sunaikinti nepriklausomybės prisiminimus ir viltis buvo bergždžios. Baltijos šalių žmonės niekada nenustojo tikėti laisve ir brandino nepriklausomybės idėją.

Rezoliucijoje pažymima, kad viešumo politikos ir ,,perestroikos" laikais Sovietų Sąjungoje lietuviai, latviai ir estai kovojo už demokratines pertvarkas ir nepriklausomybę. JAV Atstovų rūmų patvirtintoje rezoliucijoje įvertinamas ir nepriklausomybę atgavusių Baltijos šalių atsidavimas demokratijai, žmogaus teisėms ir įstatymams, akyvus jų dalyvavimas įvairiose tarptautinėse struktūrose, integracijos į Europos ekonomines, politines ir saugumo organizacijas siekis.

Naujas ES susitarimas padės Lietuvai kovoti su mokesčių vengimu

Vilnius, gruodžio 9 d. (BNS) – Europos Sąjungoje (ES) pasiektas susitarimas dėl geresnio mokesčių institucijų bendradarbiavimo padės Lietuvai kovoti su mokesčių vengimu, pareiškė eurokomisaras Algirdas Šemeta.

A. Šemeta sakė, kad ES ekonomikos ir finansų ministrų taryboje pasiektas susitarimas reikš, jog šalies institucijos nuo šiol galės gauti visą reikalingą informaciją apie savo gyventojų pajamas kitose ES šalyse.

,,Iki šiol kai kurios šalys tokių duomenų neteikdavo, argumentuodamos 'bankų paslaptimi'. Įsigaliojus susitarimui, šis pasiteisinimas negalios", – sakė A. Šemeta.

,,Be to, Lietuva gaus esamus duomenis apie visų šalies gyventojų pajamas kitose ES šalyse – atlyginimą, pensijas, pajamas iš nekilnojamo turto ir investicinio draudimo", – pridūrė eurokomisaras, atsakingas už mokesčius, muitus, kovą su sukčiavimu ir auditą.

Jis pabrėžė, kad ES šalys glaudžiau keisis mokesčių informacija, šiuo tikslu keliami nauji reikalavimai – pavyzdžiui, nustatomas laikas, per kurį viena šalis turi pateikti informaciją kitai, taip pat numatoma galimybė vykdyti tyrimus ir kontrolę vienu metu keliose šalyse.

,,Nauja tvarka užkirs kelią tiems, kurie, vengdami mokėti mokesčius, pajamas slepia kitose ES šalyse", – sakė A. Šemeta.

Anot Europos Komisijos pranešimo, administracinio bendradarbiavimo nuorodos mokesčių srityje bus įtvirtintos aiškesnės ir konkretesnės valstybių narių bendradarbiavimo įvertinant mokesčius taisyklės. Naujais nurodymais reglamentuojami visi mokesčiai, išskyrus PVM ir akcizą, kuriems skirti specifiniai ES teisės aktai.

A. Mamontovas vertino emigrantų sukurtus filmus

Hiutenfeldas, gruodžio 9 d. (lrytas.lt) – Šeštadienį lietuviškoje Rennhofo pilyje įvyko antrasis Europos lietuvių trumpametražių filmų festivalis „laiKINAS'10". Festivalio, kurį organizavo Vokietijoje veikiantis Europos lietuvių kultūros centras (ELKC), geriausiu filmu pripažintas Vokietijoje gyvenančios režisierės Vikos Jagučanskytės filmas „O sekmadieniais pietūs su Motina Terese". Filme režisierė kalbina 82 metų Filipą, pėsčiomis keliavusį iš Vokietijos į Indiją. Ligų nualintas, tačiau gyvenimo džiaugsmu ir išmintimi trykštantis vyras šmaikščiai pasakoja savo gyvenimo istoriją.

Antrą vietą užėmė jauno ir daug žadančio režisieriaus iš Vokietijos Karolio Špinkio filmas „Marionetės". Senienų parduotuvės savininkas užsiima pašaline veikla – pas jį jauni žmonės užsuka ne įsigyti prekių, o įsimylėti! Filme meistriškai inscenizuotas žaismingas dviejų marionečių bendravimas lėlių scenoje.

Trečią vietą labiausiai žiūrovams patikusių filmų rinkimuose laimėjo tėvo ir sūnaus, Perkūno ir Manuelio Liutkų (Prancūzija), dokumentinis filmas „Liutkų diena". Filme rodomas mažame Lietuvos kaimelyje, Leckavoje, vykęs Liutkų giminės susitikimas, kuriame dalyvavo ir Prancūzijoje gimęs bei užaugęs Lietuvos diplomato sūnus Jonas Perkūnas Liutkus su sūnumi. Filme perteikiama užsienyje gimusio lietuvio akimis matoma Lietuvos tikrovė, Liutkų šeimos istorija ir dabartis.

Festivalyje dalyvauti buvo kviečiami profesionaliai ar mėgėjiškai filmus kuriantys, už Lietuvos ribų Europoje gyvenantys lietuviai. Festivalio „laiKINAS'10" dalyviai ir lankytojai turėjo galimybę pabendrauti su įdomiais įvairiose užsienio valstybėse gyvenančiais ir kuriančiais kino menininkais, aptarti šalių suteikiamas galimybes bei kylančius sunkumus įgyvendinant kūrybinius sumanymus, pasidalinti menine patirtimi.

Kiekvienais metais organizatoriai į festivalį kviečia nusipelniusį menininką iš Lietuvos, dirbantį kino ar teatro srityje. Šiais metais festivalyje svečiavosi, su festivalio lankytojais diskutavo ir filmus vertino dainininkas ir aktorius Andrius Mamontovas.

Buvo peržiūrėti festivaliui pateikti darbai iš Ispanijos, Prancūzijos, Italijos, Liuksemburgo ir Vokietijos. Matytus filmus, jų emocinį poveikį, scenarijaus bei vaidybos ypatumus drauge su dalyviais ir žiūrovais aptarė festivalio svečias A. Mamontovas. Vakare festivalio žiūrovai buvo pakviesti drauge žiūrėti latvių režisieriaus Mario Martinsono filmą „Nereikalingi žmonės", kuriam muziką parašė bei vieną pagrindinių vaidmenų atlieka A. Mamontovas.

Seimas patvirtino 2011 metų biudžetą

Atkelta iš 1 psl.

Pirmą kartą biudžeto priėmimo istorijoje jame tvirtinama, kad šalies ekonominė finansinė būklė išlieka itin sunki ir nėra pagrindo sukaupti lėšų, reikalingų nesumažintiems atlyginimams ir pensijoms mokėti.

2011 metų Vyriausybės skolinimosi riba – 5,605 mlrd. litų, iš kurio 1, 725 mlrd. litų skirta sukaupti dalį lėšų Vyriausybės euroobligacijų emisijai 2012 metais išpirkti. Iš mokesčių kitais metais planuojama surinkti 15,008 mlrd. litų. Pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio numatyta papildyti 1,407 mlrd. litų, iš pelno mokesčio – 1,178 mlrd. litų, iš pridėtinės vertės mokesčio – 8,259 mlrd. litų, iš akcizų – 3,575 mlrd. litų. Kitais metais gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą, sieks 61,6 procento. Planuojamos 2011 metų nacionalinio biudžeto pajamos (be ES ir kitos paramos lėšų) sieks beveik 19,98 mlrd. litų, o kartu su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis – 26,83 mlrd. litų.

www.draugas.org

Pasaulio naujienos

JAV Atstovų rūmai nepritarė Guantanamo kalėjimo uždarymui

Washington, DC, gruodžio 9 d. (BNS) – JAV įstatymų leidėjai balsuodami pasipriešino pastangoms ateinančiais metais uždaryti Guantanamo įlankos karinėje bazėje veikiantį įtariamų teroristų sulaikymo centrą ir teisti Jungtinėse Valstijose įtariamą 2001 m. rugsėjo 11-osios išpuolių sumanytoją.

Sulaikymo centre, įrengtame Kuboje veikiančioje Guantanamo įlankos karo laivyno bazėje, šiuo metu laikoma apie 170 asmenų. **Scanpix** nuotr.

Už plačios apimties įstatymą, reguliuojantį vyriausybės išlaidas spalio 1 d. prasidėjusiais fiskaliniais metais, balsavo 212, prieš – 206 Atstovų rūmų nariai. Šiame teisės akte taip pat numatyti apribojimai, susiję su Guantanamo kalėjimu ir jame laikomais asmenimis.

Šis įstatymas draudžia JAV prezidentui Barack Obama skirti nors kiek lėšų sulaikytiesiems perkelti į JAV teritoriją arba jų laikymo centrams įkurti Jungtinėse Valstijose. Šis teisės aktas taip pat pabrėžtinai draudžia tarptautinio teroristų tinklo ,,al Qaeda" nario Khalid Sheik Mohammed, pripažinusio savo kaltę dėl rugsėjo 11-osios išpuolių organizavimo, perkėlimą į JAV arba užjūrio teritorijas.

Kad šis įstatymas įsigaliotų, jį dar turi patvirtinti Senatas ir pasirašyti B. Obama. Prezidentas per savo rinkimų kampaniją žadėjo uždaryti liūdnai pagarsėjusį kalėjimą ir net pasirašė atitinkamą įsaką savo kadencijos pradžioje, tačiau susidūrė su atkakliu pasipriešinimu JAV Kongrese.

Sulaikymo centre, įrengtame Kuboje veikiančioje Guantanamo įlankos karo laivyno bazėje, šiuo metu laikoma apie 170 asmenų, iš kurių trys yra nuteisti, 58 sulaikyti neribotam laikotarpiui be teismo.

Pastangos teisti kai kuriuos Guantanamo kalinius civiliniuose teismuose patyrė didelį smūgį praėjusį mėnesį, kai nagrinėjant vieno buvusio sulaikytojo bylą prisiekusieji atmetė visus, išskyrus vieną iš jam pateiktų 286 kaltinimų, susijusių su 1998 m. Afrikoje įvykdytais JAV ambasadų sprogdinimais.

Kremlius mano, kad „WikiLeaks" įkūrėjas vertas Nobelio premijos

Maskva, gruodžio 9 d. (BNS) – Kremlius patarė nevyriausybinėms organizacijoms padėti Didžiojoje Britanijoje sulaikytam Julian Assange, konkrečiai – pasiūlyti daug triukšmo pasaulyje sukėlusiam ,,WikiLeaks" įkūrėjui skirti Nobelio premiją.

J. Assange buvo suimtas antradienį Londone, to prašant Švedijai, kuri įtaria 39-erių metų australą keliais seksualinio pobūdžio nusikaltimais. Pranešimuose nenurodoma, kurioje kategorijoje siūlyti J. Assange vienam garbingiausių pasaulio apdovanojimų gauti. Nobelio premijos skiriamos kasmet už svarbius darbus fizikos, chemijos, medicinos ir fiziologijos, ekonomikos srityse, už literatūros kūrinius, už taikos stiprinimo veiklą. Šiais metais šešios šalys, tarp jų Rusija, atsisakė dalyvauti Nobelio taikos premijos, paskirtos sėdinčiam kalėjime Kinijos disidentui Liu Xiaobo, įteikimo iškilmėse.

,,WikiLeaks" sukėlė Washington įtūžį, kai paskelbė didelį pluoštą slaptų dokumentų apie karą Irake ir Afganistane, taip pat slaptų diplomatinių ataskaitų, kuriose Amerikos diplomatai privačiai kandžiai apibūdina kitų valstybių vadovus ir praneša Baltiesiems rūmams apie jų abejotinus veiksmus. Rusija šiose diplomatų ataskaitose apibūdinama kaip korumpuota ,,mafiozinė valstybė", kur valdžia suaugo su organizuotu nusikalstamumu ir naudojasi ja nelegalioms operacijoms visame pasaulyje atlikti, o verslas ir gyventojai įprato prie to ir nė nemurma.

D. Medvedev pažymėjo, jog dokumentų nutekėjimas rodo JAV diplomatijos ,,cinizmą", bet drauge patikino, kad tai nėra pagrindas rimtai pabloginti ryšius su Washington.

Lenkijos prezidentas sukritikavo anketos įvažiavimo į JAV vizai gauti klausimus

Varšuva, gruodžio 9 d. (BNS) – Lenkijos prezidentas Bronislaw Komorowski paragino JAV panaikinti vizas jo šalies piliečiams, pavadinęs nesąmone kai kuriuos Amerikos anketos punktus.

,,Pildydamas anketą, aš turėjau atsakyti į klausimus, ar neužsiimu prostitucija, ar nesu susijęs su genocidu, ar nebuvau teroristas, – pareiškė B. Komorowski, kurio žodžius cituoja radijo stotis 'Amerikos balsas'. – Aš nesuprantu to kaip įžeidimo, bet kai man reikia atsakyti į klausimą, ar aš buvau teroristas, mano rankos kiek sudrebėjo. Aš nenoriu meluoti, nes esant komunistiniam režimui, aš buvau laikomas teroristu, bent jau tokias formuluotes taikė man prokurorai", – pridūrė jis.

,,Taigi aš nežinojau, ką rašyti anketoje. Reikia tiesiog panaikinti šias formas. Šios formos mums atrodo nesąmonė. Tai daug ką gadina Lenkijos ir Amerikos santykiuose", – pabrėžė prezidentas.

Į klausimą iš salės, kaip prezidentas Barack Obama reagavo į raginimus panaikinti anketas, B. Komorowski atsakė, jog jam susidarė įspūdis, kad B. Obama kiek sutriko. ,,Man atrodo, jis pats niekada nematė šių Amerikos anketų. Man atrodo, jog jis suprato, kad tai rimta problema, kuri sunkia našta slegia Lenkijos ir Amerikos santykius", – sakė jis.

EUROPA

JEREVANAS

Armėnijos parlamentas atmetė opozicijos pasiūlytą įstatymą dėl Kalnų Karabacho pripažinimo. Įstatymo projektą pateikė opozicijos partija ,,Nasledije". Armėnijos prezidentas Serž Sargsian Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos viršūnių susitikime praeitą savaitę teigė, kad Armėnija pripažins Kalnų Karabachą, jei Azerbaidžanas jį užpuls.

LONDONAS

Iš Didžiosios Britanijos į Libiją deportuotas Abdel Baset al-Megrahi šiuo metu yra komos būklės, jo gyvybė palaikoma dirbtinio kvėpavimo aparatūra. A. B. al-Megrahi buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos už prisidėjimą prie aviacijos bendrovės ,,Panamerican" lėktuvo susprogdinimo 1988 m. gruodžio 21 d. virš Škotijos miesto Lokerbio. Pernai Škotijos valdžia paleido teroristą į laisvę pablogėjus jo sveikatai dėl prostatos vėžio.

RYGA

Sudano Darfūro regione į laisvę paleisti 3 daugiau nei mėnesį įkaitais laikyti Latvijos piliečiai. Latvijos valdžios pareigūnai ir Jungtinės Tautos (JT) anksčiau skelbė, kad už vyrų paleidimą jokios išpirkos nesiūlys. 3 Latvijos piliečiai, kurie dirbo JT Pasaulio maisto programai, Darfūre buvo pagrobti lapkričio 4 d. Visi trys buvo iš Latvijos sraigtasparnių įmonės ,,GM Helicopters", kuri šiuo metu Sudane bendradarbiauja su JT.

AZIJA

TOKIJAS

Du Rusijos karo lėktuvai šią savaitę buvo įskridę į oro erdvę virš Japonijos jūros, kai joje tuo metu vyko bendros JAV ir Japonijos karo laivynų pratybos, pranešė vienas Japonijos vyriausybės pareigūnas. Dėl šio įvykio pratybos buvo laikinai sustabdytos. Tuo tarpu Maskva pareiškė, kad ,,Rusija niekaip nepažeidė tarptautinės oro erdvės naudojimo arba skrydžių taisyklių".

NAUJASIS DELIS

Mississippi valstijos oro uoste buvo apieškota Indijos ambasadorė Jungtinėse Amerikos Valstijose Miru Shankar. Indijos užsienio reikalų ministras pavadino kratą neleistina ir pažadėjo išsiaiškinti įvykio aplinkybes. Oficialūs Indijos asmenys, turintys diplomatinį statusą, jau ne pirmą kartą apieškomi Amerikos oro uostuose. Rugsėjį Čikagos oro uoste buvo apklaustas Indijos civilinės aviacijos ministras Praful Patel. Paaiškėjo, kad JAV pareigūnai supainiojo jį su bendravardžiu iš amerikiečių sudaryto ,,juodojo sąrašo".

BEIJING

Kinijoje ketvirtadienį, kaip įtariama, buvo užblokuoti keli užsienio žiniasklaidos tinklalapiai, o šis žingsnis veikiausiai susijęs su penktadienį Osle vyksiančiomis Nobelio taikos premijos teikimo iškilmėmis, kuriose bus pagerbtas šių metų laureatas – kalinamas kinų disidentas Liu Xiaobo. Naujienų agentūros AFP atstovybei Kinijoje nepavyko prisijungti prie televizijų CNN, BBC ir Norvegijos nacionalinio transliuotojo NRK tinklalapių: naršyklės languose atsirasdavo pranešimas, jog tinklalapio atverti neįmanoma.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV pareigūnai skelbia Baltimore mieste sulaikę vyrą, kuris įtariamas planavęs susprogdinti JAV kariuomenės naujokų rengimo centrą. Įtariamasis yra Amerikos pilietis, jį pareigūnai stebėjo kelis mėnesius ir sulaikė per specialią operaciją. Įtariamasis, kurio tapatybė neatskleidžiama, artimiausiu metu stos prieš teismą.

NEW YORK

Carlo Shapiro, kuris buvo Bernard Madoff – didžiausios finansų piramidės Wall Street istorijoje kūrėjo, verslo partneris, šeima sutiko išmokėti apgautiems indėlininkams 625 mln. dolerių. C. Shapiro šeima 550 mln. dolerių pervedė tiesiai į fondą, dar 75 mln. dolerių bus nusiųsti į federalinį biudžetą. Teisme buvo pateikta dokumentų, kurie rodo, kad per jo sąskaitas fonde ,,Madoff Investment Securities" perėjo šimtai milijonų dolerių.

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė **Paul Triukas**

Pasaulio taurėje pirmauja T. Morgenstern

Praėjusią savaitę šuolių nuo tramplino pasaulio taurės varžybose į pirmąją vietą bendroje įskaitoje pakilo austras Thomas Morgenstern.

Pirmąjį iš trijų praėjusią savaitę vykusių ratų laimėjo suomis Ville Larinto. Kuopio mieste (Suomija) vykusiose rungtynėse dvidešimtmetis sportininkas iškovojo pirmąją pasaulio taurės varžybų pergalę savo karjeroje, iš viso surinkęs 240,9 taško. Antras liko jo komandos draugas, suomis Matti Hautamaeki. Pastarasis surinko 240,8 taško. Trečiąją vietą užėmė antrą kartą iš eilės ant mažiausios apdovanojimų pakylos laiptelio užlipantis šveicaras Simon Ammann. Jis nuo pirmaujančiųjų atsiliko daugiau nei dviem taškais ir surinko 238,3 taško. Ketvirtuoju liko pirmąjį ratą laimėjęs Andreas Kofler, penktuoju – T. Morgenstern.

Pirmame iš dviejų ratų Lillehammer mieste (Norvegija) geriausiai pasirodė trijų olimpinių aukso medalių savininkas T. Morgenstern. Jis surinko net 281,4 taško. Antrą ir trečią vietas užėmė norvegai, atitinkamai Johan Remen Evensen ir Tom Hilde. Dvidešimt penkerių metų J. R. Evensen surinko 276,9 taško, o dvidešimt trejų metų T. Hilde – 272,8 taško. Ketvirtą vietą užėmė A. Kofler, penktą – lenkas Adam Malysz.

Antrame rate Lillehammer pergalę vėl iškovojo dvidešimt ketverių metų T. Morgenstern. Šį kartą jis surinko net 283 taškus. Antras liko suomis V. Larinto, surinkęs 273,6 taško, o trečias – šveicaras S. Ammann (272,1 taško). Ketvirtą vietą jau tradiciškai užėmė A. Kofler, penktą – J. R. Evensen.

Po keturių ratų pirmą vietą bendroje sportininkų rikiuotėje užima T. Morgenstern, turintis 325 taškus. Antras yra V. Larinto (252 tšk.), trečias – A. Kofler (250 tšk.), ketvirtas – S. Ammann (220 tšk.), penktas – M. Hautamaeki (201 tšk.).

Kiti du ratai vyks Harrachov mieste (Čekija) gruodžio 11–12 dienomis.

,,Davis Cup" laimėjo Serbijos tenisininkai

Pirmą kartą šalies istorijoje praėjusią savaitę ,,Davis" taurę laimėjo Serbijos rinktinė.

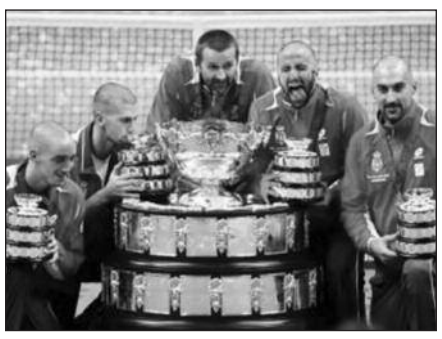

Belgrade (Serbija) vykusiose varžybose pirmosiose baigiamųjų rungtynių serijos varžybose susitiko Janko Tipsarevič ir Gael Monfils. Prancūzijos atstovas 6–1 7–6(4), 6–0 įveikė J. Tipsarevič. Antrose pirmosios dienos varžybose susitiko trečioji pasaulio raketė Novak Djokovič ir Gilles Simon. Serbų viltis pateisino jų lūkesčius ir N. Djokovič sugebėjo iškovoti Serbijai pirmą pergalę (6–3, 6–1, 7–5).

Antrąją varžybų dieną vyko dvejetų varžybos. Prancūzai Arnaud Clement ir Michael Llodra, pralaimėję pirmus du setus, įveikė serbus V. Troicki ir Nenad Zimonjič (3–6, 6(3)–7, 6–4, 7–5, 6–4). Po antrosios dienos 2–1 pirmavo prancūzai.

Paskutinę varžybų dieną neįveikiami pasirodė serbai. Pirmąsias rungtynes prieš G. Monfils laimėjo N. Djokovič (6–2, 6–2, 6–4). Po šitos dvikovos rezultatas susilygino 2–2 ir viskas turėjo spręstis per paskutiniąsias rungtynes tarp V. Troicki ir M. Llodra. Pranašesnis pasirodė V. Troicki. Namų sirgalių palaikomas tenisininkas 6–2, 6–2, 6–3 palaužė savo varžovą, ir Serbija pirmą kartą šalies istorijoje iškovojo ,,Davis" taurę.

Kitų metų ,,Davis Cup" pasaulio varžybos prasidės kovo 4 dieną. Jose žais Serbija, Prancūzija, Ispanija, Čekija, Argentina, JAV, Rusija ir Kroatija.

Rimtautas Dabšys, gyvenantis **Los Angeles, CA,** pratęsė „Draugo" metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Rožė Ražauskienė, gyvenanti **Dearborn Heights, MI**, kartu su metinės „Draugo" prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū.

Aldona O. Dulskis, gyvenanti **Cocoa Beach, FL,** pratęsė „Draugo" metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Šiaulių apskrities P. Višinskio viešosios bibliotekos Amerikos skaityklos koordinatorė Roma Baristaitė į veiklą įtraukė NATO oro policijos misiją atliekančius JAV junginio karius.

Skaitykloje tvyrojo amerikietiška dvasia

ŽIVILĖ KAVALIAUSKAITĖ

Šiaulių apskrities P. Višinskio viešosios bibliotekos Amerikos skaitykla vieną lapkričio popietę paminėjo penkerių metų sukaktį. Svečius pasitiko Marilyn Monroe (Šiaulių dramos teatro aktorė Silvija Povilaitytė) ir ją lydėję filmo „Džiaze tik merginos" herojai. Šiaulių jaunimo teatro studija ,,Helijas" anglų kalba suvaidino ištrauką iš Antuano de Sent-Egziuperi knygos ,,Mažasis princas". Bibliotekos galerijoje pristatyta šiauliečio dailininko Vilijaus Vaišvilos tapybos paroda ,,Maskaradas". Dailininkas yra Amerikos portretistų asociacijos narys, jo darbai rodyti JAV.

Pasveikinti su gimtadieniu atvyko JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse, Šiauliuose esančio amerikiečių karinių oro pajėgų (KOP) junginio, atliekančio oro policijos misiją, bei Lietuvos KOP aviacijos bazės atstovai.

Šventėje dalyvavo ir šiauliečiai, vienaip ar kitaip susiję su JAV: fotomenininkas Ričardas Dailidė, kurio paroda pernai buvo surengta New York mieste, dainininko Virgio Stakėno šeima, kurių dukra gyvena su Šiauliais draugaujančiame Omaha mieste, amerikietis John D. Riegler, pagal mainų programą besimokantis Šiaulių Didždvario gimnazijoje ir jį atlydėjusi Ilona Jankauskienė, kurios sūnus pagal tą pačią programą šiuos mokslo metus mokosi JAV.

Lietuviškai kalbėjusi JAV ambasadorė Anne E. Derse sakė esanti tikra, „kad Amerikos skaitykla išliks vieta, atspindinčia Amerikos kultūros įvairovę". Pasak Šiaulių apskrities P. Višinskio viešosios bibliotekos direktorės Rūtos Žirgulytės, Amerikos skaitykla Šiauliuose pagal sukauptą amerikietišką literatūrą yra viena iš turtingiausių Lietuvoje.

Rinkinį papildė ir šventės dalyviai. JAV ambasada atvežė dvi dėžes leidinių, o JAV junginio vadas pulkininkas leitenantas Connar Blackwood įteikė apie 50 knygų bei paveikslą, kuriame įamžintas naikintuvas F-15C „Eagle".

JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse (k.) ir dainininkas Virgis Stakėnas (d.) Psk. **Alvydo Tamošiūno** nuotr.

Amerikos skaitykloje vedėja Roma Baristaitė džiaugiasi bendradarbiavimu su miesto moksleiviais, studentais, mokytojais. Bendraujant su Daugpilio (Latvija) Amerikos skaitykla, Daugpilio ir Šiaulių S. Daukanto gimnazijos aštuntokai šiuo metu kuria kalėdines pasakas. Moksleiviai rašo po vieną pasakos dalį, vėliau kūriniais bus apsikeista ir sukurtos trūkstamos dalys. Planuojama, kad geriausia pasaka bus inscenizuota, o kūriniai galbūt suguls į iliustruotą leidinį.

Į Amerikos skaityklos veiklą įsitraukia ir Trečiojo amžiaus universiteto lankytojai, svarstoma atgaivinti anglų kalbos klubo veiklą.

Anglų kalbos mėgėjai skaitykloje gali žiūrėti amerikietiškus filmus, skaityti knygas, žurnalus, lankyti parodas, daugybė moksleivių dalyvauja amerikietiškų švenčių minėjimuose, įvairiausiuose konkursuose.

„Šiaulių kraštas"

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

Member FDIC

„Ambersail" dienoraštis

Nr. 47

Yra daug ir kitų įdomybių ar pakalbėjimų. Pradėjau filosofijomis, baigiau buitimi. Galima būtų rašyti ir toliau, bet jau man laikas į kiemą. Jau ir taip vėluoju, draugai švilpia. Kitą kartą pratęsiu, o gal kas kitas. Čia juk laidelė ,,Reikia pakalbėti".

Gerardas
46°'42 S, 114°41' W

2009-02-03
Tėtis trečią kartą

Šįryt auštant, 11.30 UTC, atsikėlęs į rytinę pamainą, atsisėdau prie kompiuterių šturmaninėje – pasitikrinti orų, jachtos vietą ir t. t. Užmečiau akį ir į elektroninį paštą. Ten tarp laiškų įgulai pamačiau ir Aušros Čitavičienės žinutę iškalbinga antrašte: „Šarūnas tapo tėčiu''.

Pagaliau, jau kuris laikas vis varydavome Šarą tikrinti pašto – ar dar ne laikas kelti puotą? Taip, tai ne pokštas – Jūratės ir Šarūno Abraičių šeimoje šiandien gimė trečia atžala.

Džiaugiamės kartu ir sveikiname laimingą mamą. Pusryčiai jachtoje šiandien irgi truputį pagardinti, o laimingas tėtis gavo vieną parą tėvystės atostogų – jo darbo laiką pasidalins likę 11 įgulos narių. Atsiprašome, jei per šią parą nuplauktas atstumas bus kiek trumpesnis – šiandien „velnio sėkloms" irgi duosime išeiginę.

Simas
46°39' S, 115°30' W

„Tūkstantmečio odisėja" sveikina MAMĄ!

Į ,,Tūkstantmečio odisėjos'' organizatorių telefono skambutį laiminga mama atsiliepia iš karto, kalba iš lėto ir balsas suskamba linksmai tada, kai paklausiame, ar sveikas? ,,Sveikas, sveikas, sveria 3 kilogramus 98 gramus, o ūgis – 53 centimetrai", – džiaugiasi trečią kartą mamyte tapusi Jūratė. Ji sako, kad dėl vardo sūneliui jie abu su Šarūnu nusprendė iš anksto – bus Vaidas. Gal ir buriuotojas, kaip tėtis, Šarūnas norėtų turėti pasekėją.

Abraičių šeimoje dar auga 15 metų dukra Nomeda ir 13 metų sūnus Vilius, kurie išlydėjo tėtį į tolimą ,,Odisėją''. Mama, nors ir žinodama apie artėjantį svarbų šeimos įvykį, nestabdė vyro. ,,Labai jau jis norėjo, labai veržėsi, kartu nutarėme, kad jis turi plaukti", – sako po rimto išbandymo krante jėgas tik atgaunanti naujo žmogučio mamytė.

,,Štai, kaip tik atnešė Vaiduką maitinti. O Šarūnui noriu perduoti, kad visi labai jo laukiame sugrįžtančio!" – per vandenynus siunčia sveikinimą Jūratė.

2009-02-12
Oranžinių burių dienos arba Pūkis Baisuoklis

Pirmasis ir paskutinis mūsų pakeliui iki šiol sutikti ciklonai gavo vardus. Visus kitus apibėgome pakraščiukais. Pastarasis, GRIB'o lange pasišiaušęs per pusę vandenyno, kažkaip natūraliai tapo Pūkiu Baisuokliu. Kad neišvengsime susidūrimo su juo kur bebūtume, tapo aišku seniai – plačiu laiku nuo 40 iki 60 laipsnių pietų platumos jis nenumaldomai judėjo į rytus.

Reikėjo rūpestingai pasiruošti ir sudėlioti taktiką, kad tas susidūrimas būtų kuo įmanoma trumpesnis ir neskausmingas. Sunku būtų suskaičiuoti valandas, kurias praleidome laive, o mūsų orų patarėjai Valdemaras su Nagliu krante, studijuodami orlapius ir tinklapius bei apgalvodami įvairiausius variantus. Jau prieš savaitę tapo aišku, kad ,,langas" smukti pro Amerikos pietinį kampą žada atsidaryti vasario 11 dieną. Teliko tik ten atsirasti laiku.

Kurį laiką dar tikėjomės, kad bus galima luktelti šiauriau, kol ciklono centras praslinks į rytus nuo mūsų, tačiau vėliau tapo akivaizdu, kad vienintelis kelias – praleidus pirmąjį frontą, ryžtingai ir greitai kirsti į pietus ir smukti tuoj už centro. Greitai todėl, kad paskui atidunda dar vienas ,,ciklonpalaikis", kuris mūsų langą žada užtrenkti po paros.

Prasidėjo oranžinių burių dienos. Pradžioje triselis – nosinės dydžio štorminis grotas. Puikus derinys su J4 – neperšaunamu mažuoju stakseliu – pavėjui iki 45–50 mazgų vėjo. Paskui J4 pradeda skaudėti. Banga pakankamai šlykšti, nes su NW škvalais ateina iš dviejų pusių. Vairavimas labai sunkus jau dieną. Naktį – išvis nesąmonė. Mėnulio pilnatis gelbsti, bet užėjus škvalui tas velnio blynas pasislepia, palikdamas tave juodoje tamsoje. Pirma naktis pakankamai rami – vieną kartą su 50 mazgų škvalu ,,nukritome" nuo bangos. Garsas klaikus, kai kas išsivertė iš gultų, išlakstė keli daiktai – ir tiek tos bėdos. Rytas prasidėjo vidinio balso urzgimu: ,,pasikeisk stakselį". Ir Valdemaro žinutė: jus vejasi frontas, pasivys 1300Z. Kraunuos naują GRIB'ą – taip, bet žada tik 30–35 mazgų vėją. Rengiuosi. Balsas nerimsta. Išlipu ant denio – saulėta, vėjo 40–45, pavieniai gūsiai iki 50, bangos tvarkingos. Rokas jau perėmęs vairą iš Linkaus, čiuožinėja iki 25 mazgų, šypsena nebetelpa ant veido. Kažkur ties horizontu juoduoja debesų juosta.

,,Keičiam stakselį" – tyla, tik daug klaustukų aplinkinių akyse. Mano pusėje gal tik Paulius. Keičiame. Stojuos vairuoti, 5 vyrai ant bako, 3 kokpite. Pradedame leisti J4 – gūsis 50. Čiuožiu nuo bangos – visus 5 ant bako išprausiu gaisrine žarna, stabdysiuos – galiu prigulti skersai bangos ir pradžiai juos dar pamirkyti šaltame vandenyje. Čiuožiame. Keli greiti, bet iškalbingi žvilgsniai nuo bako. Vėjas silpnėja iki 35, susitvarkome ir prisirišame J4, pradeda krapnoti lietutis, vėjas sukasi į NW. Kažką primenantis scenarijus. Apsidairau – taip. Temsta, prasideda liūtis, sopranų ŪŪŪŪ unisoną papildo oktava žemesnis baritonų gausmas, vandens paviršiumi lekia purslų pūga. Įstoja visas choras 55, 58, 60. Su vienu triseliu – nieko ypatingo, liūtis prigesino bangas, vairuojasi gerai. Laukiame. Staiga atrodo, kad per vandenyną pralėkė milžiniškas greideris, laivas tik suvirpa lyg nustebęs, kilsteli nosį į viršų ir pasileidžia išbaidyto žirgo zovada. Vėjarodėje mirga 65–68. Mintis galvoje viena – tik nesustok, neįsiremk į bangą, nesustabdyk.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Neišspausdinti laiškai kartais būna įdomesni

Atkelta iš 3 psl.

Paskutinis, vėliausiai gautas el. laiškas, irgi rūpinasi dėl lietuvių kalbos išsaugojimo. ,,Ačiū, kad keli lietuvių kalbos naikinimo klausimą 'Draugo' lapkričio 20 d. laidoje. Aš viliuosi, kad jūs, mūsų žurnalistai ir kalbininkai, to klausimo ir toliau neapleisite, nes vyksta mūsų kalbos nykimas. Kai prieš 20 metų mūsų kartos pagrindinė užduotis buvo lietuvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, tai šiandien yra lietuvių kalbos išsaugojimas. Be lietuvių kalbos nebus lietuvių tautos. Gal ir 'Draugas' turėtų imtis lietuvių kalbos apšvarinimo ir duoti pavyzdį kitai spaudai?"

Romualdas Kriaučiūnas *– klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.*

JAUNIMO POLITIKOJE NEREIKIA?

Atkelta iš 3 psl.

Taip pat, tenka pripažinti, jog formalūs titulai Lietuvoje iki šiol turi nemažą galią ir tiek eiliniam partijos nariui, tiek rinkėjui yra svarbu, koks didelis direktorius vienas ar kitas politikas buvo.

Su panašiomis problemomis yra susijusi ir antroji kliūtis – rinkėjai taip pat dažnai renkasi girdėtą pavardę ir matytą veidą, nes taip neva saugiau. Galbūt kaip tik tokiu būdu odiozinės figūros kaip Petras Gražulis ir kiti demagogai yra išrenkami į Seimą 4 kartus iš eilės. Be to, vertinant iš asmeninės rinkėjų perspektyvos, balsuojant už jauną, naują politiką, reikia daugiau informacijos, žinių, žmogaus pažinimui reikia skirti laiko, kurio turime vis mažiau.

Galiausiai ir dabartiniai politikos vadovai baiminasi varžymosi iš ne tokių patyrusių, bet dažnai drąsesnių, neturinčių jokių praeities šmėklų, puikiai išsilavinusių jaunų politikų, kurių išpažįstamos vertybės neretai yra principingesnės nei bet kokią sistemą laisvai galinčio keisti politiko. Tokios ,,politinės kirmėlės", kaip sakė vienas politikos apžvalgininkas, puikiai prisitaiko prie bet kurios sistemos, nes paprasčiausiai neturi stuburo. Neblogas pavyzdys gali būti Seimo narys Vidmantas Žiemelis, keičiantis politinius draugus priklausomai nuo to, kas šiuo metu siūlo gardesnį kąsnį prie stalo.

Kartų kaita – neišvengiama

Kad ir niūroka mūsų politikos realybė, beviltiškų atvejų nebūna, taigi ir jaunimo dalyvavimo politikoje problemos sprendimas, atrodo, yra gana paprastas – sudaryti sąlygas jaunimo dalyvavimui politikoje, panaikinant dabar egzistuojančias kliūtis.

Kritikai dažnai meta lėkštą argumentą, sakydami „negi turime sukurti ypatingas sąlygas jaunimui – mes tokių sąlygų juk neturėjome?!" Tačiau šis argumentas įtikina tiek pat, kiek ir teiginys, jog „privažiavimo prie valstybinės įstaigos durų prašantis žmogus vežimėlyje, reikalauja išskirtinių sąlygų". Ne, išskirtinių sąlygų niekam kurti nereikia, pakaktų deramų sąlygų dalyvavimui politikoje sukūrimo. Sąlygų, kurios būtų paremtos lygiavertiškumu, pagarba ir galimybėmis skleistis jauno žmogaus talentui.

Kyla mažai abejonių, jog kartų kaita Lietuvos politikoje yra neišvengiama, tačiau privalome atsakyti į svarbų klausimą, ką kiekvienas iš mūsų ir mes drauge galime padaryti tam, kad atvertume galimybes jauniems žmonėms dalyvauti politikoje, ją praturtinant savo žiniomis, nauju požiūriu, moderniais sprendimais?

Aišku yra viena – mums reikia esminio požiūrio lūžio tam, kad patikėtume, jog be jauno žmogaus politikoje tiek mūsų politinė sistema, tiek ir visa mūsų valstybė bus nevisavertė, pasmerkta nuolat vytis pasaulį kažkur užnugaryje. Juk progresas yra progresas tik tada, kai sena keičia nauja.

Pranešimas (,,Drauge" jis spausdinamas sutrumpintas) skaitytas Taikomosios politikos instituto konferencijoje „Įtraukianti politika: paklausos ar pasiūlos prblema?" Vilniuje.

Delfi.lt

Šarūnas Gustainis *– Liberalų sąjūdžio narys, Taikomosios politikos instituto darbuotojas.*

Šauliai paminėjo Lietuvos kariuomenės įsteigimą

ANTANAS PAUŽUOLIS

Lietuvos kariuomenės tikrąja įkūrimo data reikia laikyti Lietuvos Vyriausybės išleistą oficialų įsakymą raštu apie karinių jėgų subūrimą 1918 metais lapkričio 23 dieną. „Mes, Lietuvos kareivėliai, niekad nedejuojam, visad linksmi, visad gražūs ir dainas dainuojam" – tai daina, kurią Lietuvos kariai dainuoja žygiuodami.

Lietuvių visuomenė yra dėkinga Šaulių organizacijai už Lietuvos kariuomenės dienos minėjimą, kurį ruošė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto šaulių rinktinė (vadovas Linas Marganavičius) ir Generolo Daukanto jūrų šauliai (vadovas Sigitas Savickas). Šios dvi šaulių rinktinės yra labai veiklios lietuvių visuomenėje, niekada neatsisako dalyvauti rengiamose iškilmėse.

Čikagoje susirinkimui vadovavo Linas Marganavičius. Buvo įneštos Lietuvos, Amerikos ir šaulių vėliavos, sugiedoti himnai, giedojimui pritarė susirinkime dalyvaujantis pučiamųjų dūdų orkestras. Pagerbus mirusius šaulius, pranešimą apie Lietuvos kariuomenę skaitė Vilma Jarulienė. Minėjimas pradėtas Jaunimo centro sodelyje, kur buvo pakeltos vėliavos, padėtas vainikas mirusiems pagerbti. Dalyvauta šv. Mišiose Tėvų jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias atnašavo kun. Antanas Gražulis, SJ. Po pamaldų šauliai ir kai kurie minėjimo dalyviai vyko į Šaulių namus tęsti minėjimo.

Pranešėja labai vaizdingai papasakojo apie lietuvių kariuomenės kūrimąsi nuo pat lietuvių tautos atsiradimo iki šių laikų, kiek ilgiau sustodama prie Žalgirio mūšio laikų. Šio mūšio metu buvo sutriuškinta kryžiuočių ordino galybė, kamavusi Lietuvą, Lenkiją ir kitas rytines tautas. Istorijos šaltiniuose buvo užrašyta, kad Did. Lietuvos kunigaikštis (karalius) Vytautas, suvaidinęs pabėgimą iš kovos lauko, nuviliojo kryžiuočių magistro karius į pelkėtas vietas, kuriose riterių arkliai, būdami sunkaus svorio ir apdėti šarvais, nepajėgė atsilaikyti prieš juos apsupusius lietuvių pulkus, kurių arkliai buvo maži ir lengvo svorio. Tose pelkėse buvo nukautas ir didysis kryžiuočių ordino magistras, pagreitinant ordino pralaimėjimą.

Kalbėtoja nuvedė klausytojus į Lietuvos Nepriklausomybės laikus, kai maži kariuomenės pulkai prie Širvintų ir Giedraičių sutriuškino lenkų kariuomenės dalinius, kuriems vadovavo sulenkėjęs Lietuvos bajoras Juozas Pilsudskis. Tarptautinė komisija uždraudė Lietuvos Vyriausybei toliau kariauti su lenkų kariuomene, palikdama užgrobtas Vilniaus krašto žemes lenkams.

V. Jarulienė papasakojo klausytojams ir apie partizanines kovas pieš rusus okupantus ir lietuvius komunistų pataikūnus. Partizanų pulkus sudarė jaunuoliai ir lietuvių kariuomenės likučiai, išauginti Lietuvos karinių vadovų nepriklausomoje Lietuvoje. Partizanai, Lietuvos kariai kovėsi su galinga rusų kariuomene labai didvyriškai, neteko daugiau nei 20,000 geriausių savo narių. Daugelis žuvo kovose, kiti žuvo kankinami kalėjimuose, didelė dalis ištremti į Sibirą. Visos partizaninės kovos su nelygiu priešu, mirtys kalėjimuose, vergų lageriuose išugdė pasyvų lietuvių tautos pasipriešinimą prieš okupantą, atvedusį prie Nepiklausomybės atkūrimo. Klausytojams buvo primintas lietuvių pasipriešinimas okupantui prie Televizijos bokšto ir Parlamento pastatų, rodantis, kad lietuvis yra amžinas kareivis, pasiruošęs ginti savo teises nuo okupantų, norinčių jį pavergti.

Jaunimo centre susirinkę šauliai pagerbė už laisvę kritusius.

Klausytojai dėkingi jaunajai (trečiosios bangos) pranešėjai V. Jarulienei už įdomų pranešimą apie Lietuvos karių didvyriškumą, paaukojus savo gyvybes ginant tautiečius nuo okupantų ir savanaudžių puolėjų.

Meninę programą atliko šaulių jungtinis dūdų orkestras, susidedąs net iš 16 muzikantų. Minėjimo metu Vytauto Didžiojo šaulių rinktinei, jos vadovui Linui Marganavičiui ALT'o pirmininkas, advokatas Saulius Kuprys įteikė Mečislovo Jučo knygą „Vytautas Didysis". Prieš baigiant susirinkimą buvo pakviestas Leonardas Gogelis, buvęs kariūnas, papasakoti apie paskutines Lietuvos karių dienas okupuotoje Lietuvoje. Minėjime dalyvavo Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas.

Padėkojus dalyviams, pranešėjai Jarulienei ir jungtiniam dūdų orkestrui už skambią muziką, minėjimas pabaigtas Lietuvos gynėjų mintimis: „Nebijau aš žūti mylimai Tėvynei,/ Čia linguosiu žiedu, kvepiančiu laukuos,/ Man čirens prie kapo pilkas vyturėlis,/Mylima mergelė gegute kukuos."

Pasibaigus minėjimui ir pasistiprinus sesių šaulių paruoštu maistu, kai kurie minėjimo lankytojai pasiliko paklausyti gražios dūdų muzikos ir pamiklinti kojų skambant valso garsams.

Šauliai Jaunimo centro sodelyje padėjo vainiką mirusiems pagerbti.

Šaulių archyvo nuotraukos

Taikomosios dailės muziejuje

Lietuvos dailės muziejus kartu su Lenkijos institutu Vilniuje, Krokuvos miesto istorijos muziejumi bei Lenkijos Respublikos ambasada gruodžio 9 d., ketvirtadienį, Taikomosios dailės muziejuje (Arsenalo g. 3 A, Vilnius) atidarė parodą „Krokuvos prakartėlės", kuri veiks iki sausio 6 d.

Parodoje lankytojams pristatoma 12 prakartėlių iš Krokuvos miesto istorijos muziejaus kolekcijos, sukurtos 1968–2007 metais. Tarp jų yra ir garsių menininkų – Witold Gluch, Bronislaw Pieciko, Tadeusz Żmirek darbai.

Krokuvos prakartėlės – tai spalvingos ir puošnios konstrukcijos, įkvėptos senosios Krokuvos architektūros. Tai nėra architektūriniai maketai, o meniškos kompozicijos, kurių pagrindinis elementas – kūdikėlio Jėzaus gimimo scena.

Krokuvos prakartėlių istorija siekia XIX a., o pirmieji jų autoriai buvo neturtingi Krokuvos priemiesčių statybininkai. Ieškodami papildomo uždarbio rudens ir žiemos sezonu, jie pradėjo iš kartono ir medžio lentelių gaminti kilnojamas scenas lėlių vaidinimams Kristaus gimimo tema. Dauguma šių gaminių turėjo aukštus, Krokuvos bažnyčių architektūrai būdingus bokštus. Tradicija kalėdoti su prakartėle greitai prigijo ir ištisus dešimtmečius per Kalėdų šventes Krokuvos turgaus aikštėje rinkdavosi teatro trupės su prakartėlėmis, laukdamos kvietimų pasirodyti pasiturinčių krokuviškių šeimų namuose. Krokuvos prakartėlių tradicijos apmirė prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui. Dalis meistrų žuvo fronte, kiti paliko Krokuvą. Pasibaigus karui senosios tradicijos neatgimė ir rodėsi, kad Krokuvos prakartėlės nueis užmarštin. Tačiau taip nenutiko – tradicija, nors ir šiek tiek kitokia forma, atgimė 1937 m. gruodžio 21 dieną, surengus pirmąjį Krokuvos prakartėlių konkursą.

Konkursui pradėta kurti kiek kitokias, vadinamąsias konkursines prakartėles. Dažniausiai jos būdavo skirtos jau ne lėlių vaidinimams, o estetiniams tikslams – dekoracijai. Šios prakartėlės išsiskiria prabangia puošyba ir savita architektūra, harmoningai sujungiančia Krokuvos architektūros paminklų elementus. Šv. Marijos bazilikos bokštas, Vavelio

Tomasz Kalarus prakartėlė.

katedros Žygimanto koplyčios kupolas, Šv. Florijono miesto vartai, Sukienicos (senovinė prekyvietė), Barbakanas – tai dažniausiai konkursinių prakartėlių meistrų naudojami miesto motyvai. Jų architektūros grožį pabrėžia gausybė ornamentų, spalvingi vitražai ir žmonių bei gyvūnų figūrėlės, apgyvendintos visuose prakartėlės aukštuose bei nišose. Be kūdikėlio Jėzaus ėdžiose, Dievo Motinos, šv. Juozapo dažnoje prakartėlėje galima išvysti kūdikėlio pagerbti atkeliavusius piemenis bei Tris karalius. Taip pat dažnai prakartėlėse meistrai apgyvendina Krokuvos padavimų ir legendų veikėjus: Vavelio slibiną, Lajkoniką (vieną iš Krokuvos simbolių – barzdotą rytietiškai apsirėdžiusį vyrą ant medinio arkliuko), totorius, trimitininką Marijos bazilikos bokšte ar sielą velniui pardavusį didiką Twardowskį. Netrūksta krokuviškių ar kalnų gyventojų tautiniais drabužiais, nacionalinių didvyrių, popiežių ar net šiuolaikinių politikos ir kultūros pasaulio veikėjų. Kai kurios figūrėlės atgyja, įtaisius joms elektrinius mechanizmus.

Trapios, daugiausiai iš medžio, kartono ir aliuminio folijos sukurtos Krokuvos prakartėlės žėri įvairiausiomis spalvomis, traukia akį ornamentų ir puošybos gausa. Jos yra tarsi poetinė Krokuvos sintezė, puikiai atspindinti šio miesto dvasią ir žavesį.

Bernardinai.lt

Josefo Korzeniowski prakartėlė.
www.cityout.lt/menas nuotr.

Kaip grafas Alfredas Tiškevičius XX a. pr. gamino bavarišką alų

ANTANAS SEIBUTIS

Turbūt nepasakysiu nieko naujo, parašydamas, kad visoje Lietuvoje daug kam žodžiai „Biržai" ir „alus" yra sinonimai. Greičiausiai ne vienas biržietis su tuo yra susidūręs, išvažiavęs kur nors į svečius. Galima teigti, kad taip yra iš tikrųjų, nes Biržų kraštas nuo seno garsėjo ir tebegarsėja alaus darymu ir, aišku, vartojimu.

Biržų krašte alaus gamyba rūpinosi ir kunigaikščiai, ir grafai, ir paprasti valstiečiai. Jau 1561 m. sudarytame kunigaikščio Mikalojaus Radvilos Rudojo Biržų valdos inventoriuje greta kitų pastatų Biržų dvare minimas ir bravoras.

Alaus gamybos, bravorų statybos reikalais rūpinosi ir kiti Biržų kunigaikščiai: Kristupas Radvila Perkūnas, Kristupas Radvila II, Boguslavas Radvila, Liudvika Radvilaitė.

Seniausia Lietuvoje alaus darykla „Biržų alus" ir remiasi Liudvikos Karolinos 1686 m. duota instrukcija Biržų miesto magistratui, kur, greta įvairių cechų, minimas ir „cech piwowarski". Alaus darykla turėjo būti panašiai toje pat vietoje, kur yra ir dabar „Biržų alaus" gamybinės patalpos.

Radvilų tradicijas tęsė ir Biržų kunigaikštystę 1811 m. perpirkę grafai Tiškevičiai. Dabartinėje Rotušės gatvėje Tiškevičiai paliko bravorą ir toliau jį plėtė. XIX a. II pusėje senojo bravoro vietoje buvo pastatyti nauji pastatai.

Užrašas ant XX a. pr. alaus etiketės skelbia, kad „Bavarijos alus" yra pagamintas grafo Alfredo Tiškevičiaus alaus gamykloje Biržuose. Taigi galime pasididžiuoti, kad prieš šimtą metų bavarišką alų gurkšnojo ne tik tikri Bavarijos gyventojai, bet ir mūsų seneliai ir proseneliai. Ir tas alus buvo tikrai geras – tą liudija ant etiketės esantys įvairių parodų medaliai!

Biržuose gaminto bavariško alaus etiketė.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 2010 m. gruodžio 6 d., sulaukusi 79 metų amžiaus, mirė

A † A
ALBINA MILIŪNIENĖ SUBAČIŪTĖ

Gimė Lietuvoje, Alvito parapijoje.

Gyveno Chicago, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: vyras Kęstutis; sūnus Jonas su šeima; sesuo Elena su šeima Lietuvoje; sūnėnas Rimvydas Miliūnas; dukterėčia Violeta Telez su šeima; dukterėčia Dalia Rupsch su šeima bei kiti giminės.

A. a. Albina bus pašarvota penktadienį, gruodžio 10 d. nuo 4 val. p. p. iki 8 val. vakaro Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 11 d. 9 val. ryto Brady Gill laidojimo namuose. Šv. Mišios 9:30 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame artimuosius draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Brangiam vyrui

A † A
ALGIUI URBUČIUI

mirus, mūsų klasės draugei DALIAI TALLAT-KELPŠAITEI bei visai šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą ir dalinamės jos skausmu.

Maria gimnazijos bendraklasės:
Danutė Korzonienė
Aldona Kudirkienė
Ilona Laucienė
Zita Rahbar
Nijolė Remeikienė
Gražina Traškienė

Mielai Daytona Beach (FL) Lietuvių klubo narei

A † A
TEODORAI ILEKIENEI

mirus, dukrai NIJOLEI, sūnums ARŪNUI, JONUI su šeimomis, anūkais ir proanūkiais reiškiame gilią užuojautą.

Klubo valdyba ir nariai

Tekle Bogusas, gyvenanti **Boston, MA**, užprenumeravo „Draugą" Švėkšnos vidurinės mokyklos bibliotekai ir pridėjo mūsų laikraščio leidybai paremti 80 dol. auką. Esame labai dėkingi, kad mus dosniai remiate.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų Savininkų draugija Čikagoje parėmė „Draugą" 20 dol. auka. Labai ačiū.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA
Skambinti tel.: 1-866-438-7400
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆Jaunimo centro kavinėje gruodžio 17 d., penktadienį, 7:30 val. v. vyks vienintelis atsisveikinimo su Čikaga koncertas. Gerai žinomas ir pamėgtas dainas dainuos ansamblio ,,Broliai Aliukai" atlikėjas ir dainų autorius Kęstutis Kazakevičius ir Loreta Karsokienė. Veiks baras, bus saugomos mašinos. Galėsite įsigyti Ritos Skeberdienės papuošalų. Bilietus užsisakyti galite tel. 708-691-7098 arba tel. 708-668-8532.

◆Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje (Marquette Park) gruodžio 19 d. po 10:30 val. r. šv. Mišių ruošiame Kūčias. Dalyvaus mons. Jonas Kuzinskas. Kaina – 15 dol. asmeniui. Prašome iš anksto užsisakyti vietas. Tel. 773-776-4600.

◆Gruodžio 24 d. Bernelių Mišios Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) prasidės 6:30 val. v. Kalėdų giesmėmis. Šv. Mišias 7 val. v. aukos kun. Jaunius Kelpšas ir kun. dr. Kęstutis Trimakas.

◆Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, gruodžio 31 d. organizuojamas Naujų metų sutikimas. Vakarą ves Genovaitė Bigenytė ir kun. Jaunius Kelpšas. Muzikinę programą atliks Ligita ir Algimantas Barniškiai. Kaina – 60 dol. Vietas prašome užsisakyti iš anksto tel. 773-776-4600.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆Floridos pietvakarių Lietuvių Bendruomenė gruodžio 12 d., sekmadienį, 3 val. p. p. maloniai kviečia visus į kalėdinį vakarą, kuris vyks 6398 Huntington Lakes Cir., Naples, FL 34119. Visus linksmins ,,Kolorado vabalai" iš Denver, veiks baras.

◆Š. m. gruodžio 19 d. 12:15 v. p. p. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks lietuviškos Kūčios. Auka 35 dol. Kalėdines giesmes atliks Šv. Kazimiero parapijos choras. Vietas užsisakyti pas Oną Katilienę tel. 323-650-2263. Bilietai nebus parduodami prie durų. Rengia Lietuvos dukterys.

◆Aleksandros Kazickienės lituanistinėje mokykloje, Grace Episcopal bažnytiniame komplekse (573 Roanoke Ave., Riverhead, NY) gruodžio 18 d., šeštadienį, nuo 7 val. v. iki 11 val. v. vyks kalėdinė vakaronė. Informacija teikiama el. paštu info@akazickasls.org.

◆Hartford JAV LB valdyba kviečia į Kūčias, kurios įvyks gruodžio 18 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Trejybės bažnyčios salėje (53 Capitol Ave., Hartford). Bilietus užsisakyti iki gruodžio 10 d. galite pas Danutę Grajauskienę tel. 860-657-9067.

◆Gruodžio 31 d. 8 val. v. kviečiame smagiai praleisti laiką kartu 234 Alexander Ave. Howell, NJ 07731. Įspūdingą šventinį vakarą žada diskotekos vedėjai Arvydas ir Rimas iš Connectticut, geriausius užsienio ir lietuvių autorių kūrinius atliks dainininkas bei trombonistas, tarptautinių konkursų dalyvis, „Jazzmaitija" grupės vadovas Donatas Bukauskas. Įėjimo auka – 70 dol. suaugusiems, 10 dol. vaikams. Bus šventinė vakarienė bei šampano taurė naujametiniam tostui. Vietas užsisakyti prašome iki gruodžio 15 d. tel. 732-581-8796 (Rasa) arba tel. 732-674-7556 (Renata).

◆„Just Millin Around" teatro trupė pristato poezijos ir muzikos spektaklį, skirtą Bernardo Brazdžionio 105-osioms metinėms, „Laiškas seneliui, kurio niekada nemačiau" (pagal J. Erlicko, S. Gedos ir L. Gasiūnaitės kūrybą). Spektaklis vyks Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje sausio 15 d. (šeštadienį) 7:30 val. v. ir sausio 16 d. (sekmadienį) 12:30 val. p. p. po šv. Mišių. Režisierė Loreta Gasiūnaitė (Lietuva), dailininkas – Sigitas Šniras, grimas – Aušra Rasegard.

◆Sausio 13-osios laisvės aukoms pagerbti Toronto Lietuvių namuose, 2011 m. sausio 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p. rengiamas jubiliejinis seminaras ,,Europos Sąjungos ir Lietuvos krizė, emigracija iš Lietuvos, lietuviai imigrantai Kanadoje, 'Lietuvių namų' ir kitų institucijų perspektyvos". Kviečiame dalyvauti.

KOKIAS DOVANAS PIRKSIME KALĖDOMS?

Artėjant Kalėdoms dažnas sukame galvas, ką padovanoti savo draugams ar pažįstamiems, kurie dar neskaito vienintelio dienraščio išeivijoje ,,Draugas"? Šiais laikais toks laikraštis nėra per brangus, bet jame pateikiama informacija ir žinios yra tokios, kokių nerasite kituose laikraščiuose.

Kas naujai užsiprenumeruos ar dovanų užprenumeruos ,,Draugą" prieš Kalėdas, gaus dovanų ypač gražų 2011 metų kalendorių ,,Gintaras".

,,DRAUGO" KAINORAŠTIS:
JAV metams $150.00
1/2 metų $80.00
KANADOJE (USD):
metams $390.00
1/2 metų $210.00
TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV metams $95.00
Kanadoje (USD) metams $150.00

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Tel. 773-585-9500

,,Draugo" adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Ansamblis ,,Jorė" (vadovai Rūta ir Gintaras Aleksiūnai).
Ansamblio archyvo nuotr.

Lietuvos Respublikos ambasada JAV maloniai Jus kviečia į **Jadvygos Orentienės** skiautinių (Quilt Art) parodos atidarymą bei pasiklausyti lietuvių liaudies ansamblio **,,Jorė"** atliekamų lietuviškų advento laikotarpiui skirtų dainų
2010 m. gruodžio 17 d., penktadienį, 6:30 val. vakare
Renginys vyks Lietuvos Respublikos ambasadoje,
2622 16th St. NW, Washington DC, 20009

Pageidaujantys dalyvauti prašomi registruotis iki gruodžio 16 d. el. paštu: leonas.garbacauskas@ltembassyus.org arba tel. 202-234-5860 ext. 119

Svarbu! Apgailestaujame, bet dėl griežtų užsienio atstovybių saugumo reikalavimų automobilių pastatyti ambasados kieme neus galima.

Spaudos apžvalga

Ant mūsų redakcijos stalo išeivijos lietuvių spaudos leidiniai – ,,Pasaulio lietuvis" ir ,,Bridges", ,,Lithuanian Heritage", ,,Pensininkas". Dauguma jų jau dvelkia kalėdinėmis nuotaikomis.

JAV Lietuvių Bendruomenės anglų kalba leidžiamo žurnalo ,,Bridges" lapkričio numeryje be kitų straipsnių rasite Mildos Richardson straipsnį apie pianistą Vytautą Joną Bakšį, galėsite ,,pasivaikščioti" po nepakartojamą Mosėdį.

PLB leidžiamo žurnalo ,,Pasaulio lietuvis" lapkričio numeris rašo apie visame pasaulyje išsibarsčiusius lietuvius. Čia rasite ir PLB valdybos informaciją, žurnalo puslapiuose susitiksite su Australijoje gyvenančia poete Lidija Šimkute, prisiminsite legendinį lakūną Feliksą Vaitkų. Gausios ir PLB kraštų žinios: iš Argentinos, Lenkijos, Šveicarijos, JAV ir net tolimosios Australijos. Šie ir daugelis kitų trumpesnių žinučių Jūsų laukia lapkričio mėnesio ,,Pasaulio lietuvyje".

JAV LB Socialinių reikalų leidžiamas žurnalas ,,Pensininkas" jau kvepia Kalėdomis – leidėjai eilių posmais sveikina visus skaitytojus su artėjančiomis šventėmis.

Įvairiausių patarimų čia gali surasti ne tik pensininkai, bet ir gerokai jaunesni skaitytojai. Čia pasiskaitysite ir apie sveikatą, ir apie augalus, ir apie tai, kaip prižiūrėti namus bei sužinosite, ką skanaus galima pasigaminti Kūčioms.

Kaip visad spalvingas, gražus ir turiningas žurnalas ,,Lithuanian Heritage". Nusipirkę šį žurnalą ,,Draugo" knygynėlyje (kaina – 4.95 dol. Persiuntimo kaina – 3 dol. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500) galėsite perskaityti daug įdomių straipsnių, o atsivertę ,,Lietuvos galerijos" puslapius, pažiūrėti nuotraukas, darytas Šalčininkų rajone.

Mano džiaugsmui, manau ir skaitytojų, į Lietuvą po 15 mėnesių pertraukos grįžo žurnalistė Jennifer Virškus, ir mes vėl galėsime skaityti jos įdomius pamąstymus.

Tad įdomių pasiskaitymų.

Paruošė **L. A.**